

Občina Ankaran
Comune di Ancarano

**NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB NESREČAH Z
NEVARNIMI SNOVMI**

Verzija 1.0

	ORGAN	DATUM	PODPIS OSEBE	ODGOVORNE
IZDELAL	Oddelek za javno varnost in zaščito	12/10/2023		
ODOBRIL	Poveljnik CZ Občine Ankaran	19.10.23		- NV
SPREJEL	Župan	17.10.2023		
SKRBNIK	Oddelek za javno varnost in zaščito	12/10/2023		

Številka: 842-2/2023-1
Datum: 17.10.2023

Vsebina

1 NESREČA, ZA KATERO JE IZDELAN NAČRT	5
1.1 Vrsta nesreče	5
1.2 Značilnosti nesreče – splošne	5
1.3 Viri nevarnosti	5
1.4 Viri nevarnosti v Občini Ankaran	6
1.4.1 Ogroženost kopnega in vodotokov	6
1.4.2 Ogroženost morja in ožjega priobalna pasu	7
1.5 Vrste možnih nesreče.....	7
1.5.1 Vrste možnih nesreč na kopnem in vodotokih.....	7
1.5.2 Vrste možnih nesreč na morju in ožjem priobalnem pasu	8
1.6 Verjetne posledice nesreč.....	9
1.6.1 Verjetne posledice nesreč na kopnem in vodotokih	9
1.6.2 Verjetne posledice nesreče na morju in ožjem priobalnem pasu.....	9
1.6.3 Možne posledice nesreč pri stacionarnih virih tveganja	9
1.7 Verjetnost nastanka verižne nesreče:	12
1.7.1 Verjetnost nastanka verižne nesreče na kopnem in vodotokih.....	12
1.7.2 Verjetnost nastanka verižne nesreče na morju in ožjem priobalnem pasu.....	12
2 OBSEG NAČRTOVANJA.....	13
2.1 Temeljne ravni načrtovanja	13
2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči	13
3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	14
3.1 Temeljne podmene	14
3.2 Koncept odziva ob nesreči.....	15
3.3 Uporaba načrta.....	15
4 POTREBNE SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI	16
4.1 Izvajalci nalog zaščite, reševanja in pomoči	16
4.2 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti	17
4.3 Materialno – tehnična sredstva za izvajanje načrta.....	18
4.4 Finančna sredstva za izvajanje načrta	18
5 ORGANIZACIJA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA.....	20
5.1 Opazovanje nevarnosti.....	20
5.1.1 Informacija o nesreči	21
5.2 Obveščanje in alarmiranje ogroženih ljudi ter izvajalcev nalog	21
5.2.1 Aktiviranje gasilskih enot in obveščanje pristojnih organov	21
5.2.2 Obveščanje pristojnih organov, organizacij in služb.....	21
5.3 Alarmiranje, obveščanje in informiranje javnosti	21

5.3.1 Alarmiranje prizadetega prebivalstva	21
5.3.2 Obveščanje prebivalstva o stanju na prizadetem območju	22
5.3.3 Obveščanje širše javnosti	22
6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	24
6.1 Aktiviranje organov vodenja in strokovnih služb.....	24
6.2 Aktiviranje občinskih sil za zaščito in reševanje	25
6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih	26
7 UPRAVLJANJE IN VODENJE	28
7.1 Organi in njihove naloge	28
7.1.1 Občinski organi	28
7.1.2 Organi vodenja	28
7.1.3 Občinske sile	29
7.1.4 Občinski pogodbeni izvajalci	29
7.1.5 Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja.....	29
7.2 Operativno vodenje ob nesrečah z nevarnimi snovmi	31
7.3 Organizacija zvez.....	33
8 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	35
8.1 Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči	35
8.1.1 Radiološka, kemična in biološka zaščita	35
8.1.2 Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	35
8.1.3 Evakuacija	35
8.1.4 Sprejem, evidentiranje in oskrba ogroženih prebivalcev.....	37
8.1.5 Zaščita območja nesreče z nevarno snovjo	39
8.1.6 Zaščita kulturne dediščine	40
8.2 Naloge zaščite in reševanja	41
8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč.....	41
8.2.2 Prva veterinarska pomoč.....	42
8.2.3 Gašenje in reševanje ob požarih	43
8.2.4 Reševanje iz poškodovanih zgradb.....	44
8.2.5 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	44
8.2.6 Identifikacija mrtvih	45
8.2.7 Psihosocialna pomoč	46
8.2.8 Sanacija terena.....	47
9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	47
9.1 Napotki za preprečevanje in blažitev posledic nesreče.....	47
9.2 Rešitve za učinkovito osebno in vzajemno zaščito	47
10 OCENJEVANJE ŠKODE.....	49
11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	50

11.1 Pomen pojmov	50
11.2 Razlaga okrajšav.....	51
12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	52
12.1 Priloge	52
12.2 Posebne priloge	53
12.3 Dodatki	53

1 NESREČA, ZA KATERO JE IZDELAN NAČRT

1.1 Vrsta nesreče

Načrt zaščite in reševanja ob nesreči z nevarnimi na območju Občine Ankaran je izdelan v skladu z določili Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22), Zakona o gasilstvu (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 23/19, 189/20 -ZFRO, 39/22 in 117/22 – ZVNDN-C), Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg, 84/18 – ZIURKOE, 158/20 in 44/22 – ZVO-2), Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20), Zakona o prevozu nevarnega blaga (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09, 97/10 in 56/15), Zakona o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 30/18 in 54/21), Zakona o kemikalijah (Uradni list RS, št. 110/03 – uradno prečiščeno besedilo, 47/04 – ZdZPZ, 61/06 – ZBioP, 16/08, 9/11 in 83/12 – ZFFS-1), Uredbe o organizirjanju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12 in 78/16 in 26/19).

Izdelan je na podlagi Ocene ogroženosti pred naravnimi in drugimi nesrečami Občine Ankaran, št. 845-3/2016 z dne 14.3.2016, ocene ogroženosti Luke Koper d.d., načrta zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi Luke Koper d.d. ter načrta zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi Mestne občine Koper.

Podlaga za pripravo načrta so raziskave, študije in druge strokovne podlage:

- podnebne, geografske, hidrološke, geološke, vegetacijske, seismološke, ekološke in druge značilnosti ogroženega območja;
- prostorske značilnosti (gostota pozidanosti, lokacija pomembnih objektov za zaščito in reševanje, objektov, ki dodatno ogrožajo okolico, in drugo),
- gospodarske, prometne, energetske, demografske, kulturne, epidemiološke in druge značilnosti ogroženega območja. Predmet tega načrta so okoljske oz. ekološke nesreče, ter večje oz. industrijske nesreče, v katerih je udeleženo nevarno blago, nevarne snovi, nevarni pripravki, nevarne kemikalije, nevarni odpadki.

1.2 Značilnosti nesreče – splošne

Glede na širok spekter področij, kjer se nevarne snovi uporabljajo ali se z njimi ravna, lahko škodljive posledice njihove uporabe ali ravnanja z njimi pričakujemo v vsakdanjem življenju, pri njihovem prevozu ter pri njihovi proizvodnji, skladiščenju ali odlaganju nevarnih odpadkov.

V Sloveniji imamo vzpostavljena ločena sistema za obvladovanje nevarnosti pri prevozu nevarnega blaga in za obvladovanje nevarnosti, t.i. večjih nesreč z nevarnimi snovmi. Pri tem nevarnosti »večjih nesreč z nevarnimi snovmi« pomenijo nevarnosti nesreč, ki so značilne za skupino stacionarnih industrijskih objektov, kjer ravnajo z večjimi količinami določenih nevarnih snovi in jih zaradi tega obravnavamo kot obrate s potencialom za večje nesreče z nevarnimi snovmi¹.

O nesreči z nevarnimi snovmi govorimo takrat, ko izgubimo nadzor nad običajnim ravnanjem z nevarno snovjo. Običajno snov izteče iz osnovne embalaže zaradi prevrnitve ali poškodovanja posode v kateri se hrani, oziroma povečanja volumna zaradi naključnega prirastka topote, bodisi zaradi izpostavljenosti soncu, preveč ogretega skladiščnega prostora ali prisotnosti odprtrega ognja.

1.3 Viri nevarnosti

Nevarne snovi so snovi, ki so strupene, karcinogene, oksidacijske, dražljive, radioaktivne, kužne, eksplozivne, lahko vnetljive ali povzročajo vžig v stiku z drugimi snovmi. Lahko so posledica nehotenega,

¹ Ocena tveganja za nesrečo, Ministrstvo za okolje in prostor, september 2015

namernega ali malomarnega dejanja, opustitve ukrepov varstva pri delu ter terorističnega in vojaškega delovanja.

Do nesreč z nevarnimi snovmi prihaja v objektih podjetij, zavodov, organizacij in gospodinjstev, na infrastrukturnih komunikacijah (pri transportu) in v naravi (odlaganje nevarnih odpadkov v naravi) ter pri uporabi nevarnih snovi za kmetijske namene (herbicidi in pesticidi).

Pri manjših nesrečah z nevarnimi snovmi gre za dogodek, ki je ušel nadzoru pri opravljanju dejavnosti ali opravljanju s sredstvi za delo ter ravnanju z nevarnimi snovmi med proizvodnjo, predelavo, uporabo, skladiščenjem, pretovarjanjem in prevozom. Nenadzorovano uhajanje nevarne snovi v okolje lahko neposredno ogrozi življenje ali zdravje ljudi in živali oziroma povzroči uničenje ali škodo na premoženju in ima škodljive vplive na okolje.

V objektih gre za skladiščenje različnih količin raznih nevarnih snovi, ki ob nesreči povzročajo nevarnost za zdravje in življenje ali kontaminacijo okolja. Praviloma je nevarna snov poznana. Točnih podatkov o vrstah in količinah teh snovi v podjetjih pa zaradi poslovnih tajnosti ni mogoče pridobiti ali pa so zavajajoči.

Pri transportu sta v ospredju cestni in železniški transport nevarnih snovi. Pri tem so znani vrsta in količina ter lastnik nevarne snovi. Največkrat gre za cisterne velikosti 20 do 30 m³ snovi v cestnem prometu oz. večje količine v železniškem.

Merila za prepoznavanje obratov s potencialom za večje nesreče z nevarnimi snovmi, so v EU usklajena in določena z Direktivo 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. 7. 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi.

Na podlagi direktive SEVESO III je v EU vzpostavljen tudi harmoniziran sistem obvladovanja nevarnosti večjih nesreč. Neodvisno od tega, da so za varno obratovanje odgovorni upravljavci objektov, je cilj tega sistema vzpostavitev in delovanje upravnih mehanizmov, ki bodo v največji možni meri pripomogli k preprečitvi nesreč z nevarnimi snovmi in zmanjšanju njihovih škodljivih posledic.

1.4 Viri nevarnosti v Občini Ankaran

Največjo nevarnost ter vir ogrožanja okolja v občini predstavljajo velike količine nevarnih snovi, ki se uporabljajo, izdelujejo, predelujejo, skladiščijo v Luki Koper ter prevažajo po kopenskih komunikacijah (ceste, železnica v Luki Koper) ter morskom akvatoriju.

V načrtu niso zajete jedrske in radiološke nesreče.

1.4.1 Ogroženost kopnega in vodotokov

Kopno in vodotoke ogrožajo:

- stacionarni viri tveganja in
- mobilni viri tveganja (cestni in železniški promet).

1.4.1.1 Stacionarni viri tveganja

Večje količine nevarnih snovi, ki bi lahko v primeru nesreče povzročile hujše posledice v okolju ter škodljivo vplivale na zdravje ljudi in živali, so na območju Občine Ankaran skoncentrirane predvsem v Luki Koper, d.d., Vojkovo nabrežje 38, 6000 Koper.

Večji viri tveganja morajo skladno z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur.l. RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19) izdelati načrte zaščite in reševanja.

1.4.1.2 Mobilni viri tveganja

V primerjavi s stacionarnimi viri nevarnih snovi, kjer se razmeroma enostavno določi stopnjo ogroženosti glede na količino in vrsto nevarnih snovi ter potrebni varnostni ukrepi, pomenijo prevozi večjo in težje določljivo nevarnost, saj potekajo po okoljsko zelo občutljivih območjih.

1.4.1.3 Ostale nevarnosti

Poleg navedenih nevarnosti so možna tudi onesnaževanja zaradi neustrezne uporabe gnojil, strupov za uničevanje škodljivcev in plevela ter spuščanje neprečiščenih komunalnih odplak v talnico.

1.4.2 Ogroženost morja in ožjega priobalna pasu

Sestava obalnega pasu v Občini Ankaran le deloma omogoča dostop do morja s težjimi vozili, ker se kopno od Valdoltre do Debelega rtiča večinoma strmo spušča v morje. Z morja je dostop do obale težko dostopen zaradi plitvin.

Glede na geološko zgradbo obalnega pasu je nadomeščanje materiala ob eventualnem onesnaženju na nekaterih delih praktično nemogoče.

Glavni morski tok ob slovenski obali poteka vzdolž celotne obale v smeri od jugozahoda proti severovzhodu, s tem da se v portoroškem zalivu in deloma v strunjanskem zalivu ustvarjajo krožni tokovi, ki lahko onesnaženje dlje časa zadržijo. Glavnina toka, ki prihaja od jugovzhoda ob zahodni obali Istre, se pri rtu Savudrija usmeri na zahod proti Italiji in ob italijanski obali proti jugu, tako da na našo obalo ne pride skoraj nobeno onesnaženje, ki onesnažuje zahodno obalo Istre. Vpliv plime in oseke na morske tokove je relativno slab. V času visokega plimovanja se sicer tok za kratek čas zaustavi, občasno celo obrne, vendar na celotno gibanje morskega toka to nima večjega vpliva.

Na obravnavanem območju prevladujejo naslednje vrste vetrov:

- SE veter (jugo): Močan in sunkovit, ki se pojavlja pretežno jeseni, pozimi in spomladi. Ta veter odnaša umazanijo od obale proti odprtemu morju, razen na delu obale od Ankarana do Debelega rtiča, kamor nanaša onesnaženja iz Koprskega zaliva. Povzroča močno valovanje.
- NE veter (burja): Piha občasno skozi celo leto. Je močan ter sunkovit in piha vzporedno z obalo od Kopra do Pirana. To pomeni, da lahko onesnaženje iz koprskega zaliva (Luka) prenese do delov obale od Kopra do Pirana. Povzroča močno valovanje.
- NW veter (maestral): piha v glavnem poleti in prinaša onesnaženje iz odprtega morja na našo obalo. Zelo neugoden veter, v primeru onesnaženja na odprtem morju zahteva izredno hitre ukrepe.

Ostali vetrovi se pojavljajo redkeje (široko, lebič, ...) in lahko le do neke mere vplivajo na širjenje onesnaženja z odprtega morja na obalo.

Viri onesnaževanja morja ter obalnega pasu z nafto, naftnimi derivati ter drugimi nevarnimi snovmi v pomorskom prometu so predvsem naslednji:

- tovari nafte in derivatov v Luko Koper;
- tovari kemikalij in posebni tovari v ali iz Luke Koper;
- tovari nafte in drugih nevarnih snovi (neznanih količin) v ali iz tržaškega pristanišča;
- izpuščanje odpadnih olj iz ladij, ki plujejo v ali iz koprskega in tržaškega pristanišča (namerno ali iz malomarnosti);
- manjša vendar kronična onesnaženja s spiranjem manipulativnih površin Luke, ter z vnosom meteornih voda (hudourniki, kanalizacije).

Potencialna nevarnost za onesnaženje katastrofalnih razsežnosti predstavljajo predvsem veliki tankerji, katerih plovna pot je le 3-5 km oddaljena od naše obale.

1.5 Vrste možnih nesreč

1.5.1 Vrste možnih nesreč na kopnem in vodotokih

Možne nesreče so predvsem naslednje :

- nesreča na cesti,
- nesreča na železniški proggi,
- nesreča na stacionarnih virih tveganja,
- neustrezna uporabe gnojil, strupov za uničevanje škodljivcev in plevela ter spuščanje neprečiščenih komunalnih odplak v talnico (V Ankaran se s kmetijstvom ukvarjajo zasebni kmetovalci kot tudi Vina Koper. V svojem zaščitnem tehnološkem procesu uporabljajo zaščitna sredstva - strupene herbicide – pesticide. V kolikor se ne upoštevajo navodila o

- uporabi zaščitnih sredstev in ukrepov, lahko pride do hudih posledic za posameznika in širšo okolico),
- nesreča v gospodinjstvih,
 - teroristični napad, pri čemer gre praviloma za usmerjene napade z biološkimi agensi in kemičnimi snovmi. Načeloma je ogroženo majhno število znanih ljudi (politiki, znane osebnosti ipd.) in/ali živali (posamezne farme). Lahko pa gre seveda tudi za splošni napad, ki ima za cilj čim večje število žrtev na določenem območju (zastrupitve vodnih zajetij in sistemov, napad na gosteje naseljenem ali interesnem območju ipd.).
 - vojna (diverzije), vojaški napad z RKB orožjem (orožje za množično uničenje) lahko prizadene večje število ljudi in živali na določenem območju odvisno od vrste sredstev in količine uporabljenih nevarnih snovi ali orožja, od splošnih dejavnikov na območju RKB napada (vremenski pogoji, letni čas, relief, gostota poseljenosti, poslovne prireditve, čas šolanja ipd.).

Nastanek strupenega oblaka, lahko povzroči kontaminacijo ljudi, živali in rastlin v bližnji in daljni okolici. Iztek nevarnih snovi v zemljišče na vodozbirnih območjih in onesnaženje podtalnice, bi povzročilo neuporabnost rižanskega in lokalnih vodovodov, pa tudi možnost izumrtja vodnega življa in krajšo oziroma daljšo neuporabnost vode v kmetijstvu. Izpad rižanskega izvira pomeni manko pitne vode, ki ga je zelo težko nadomestiti.

1.5.2 Vrste možnih nesreč na morju in ožjem priobalnem pasu

Možni nesreče so predvsem naslednje:

- nesreča ladij na morju,
- nesreča na stacionarnih virih tveganja v Luki Koper (terminal kemikalij, naftni terminal, ladje na privezu ter odtekanju ali izpiranju nevarnih snovi z luških površin v tla ali direktno v morje oziroma z ladij na privezu),
- namerni izpusti.

Glede na svoje značilnosti na razne načine ogrožajo obalni pas, oziroma ves teritorialni vodni prostor, in sicer :

- a) *Nafta in naftni derivati* (razen najlažjih - bencin): lahko z onesnaženjem obale hudo ogrozijo del obalnega gospodarstva, ki temelji na izkoriščanju čistega morja ter povzročajo veliko škodo na morskih organizmih in rastlinah, vendar v normalnih razmerah ne predstavljajo direktne nevarnosti za zdravje prebivalcev. Možno je katastrofalno onesnaženje z odprtega morja in manjša onesnaženja lokalnih razmer (Luka Koper).
- b) *Bencini in ostale lakovopne snovi* so najbolj toksične za življenje v morju, ob prisotnosti teh snovi se pojavljajo letalni in subletalni učinki na vse predstavnike prehranjevalne verige. Povzročajo kratkoročne in dolgoročne spremembe v biologiji rastlin in živali (prehranjevanju, razmnoževanju, fertilnosti, preživetju mladič, obnašanju, itd.). Če pride do razlitja blizu obale, se lahko zaradi nastajanja hitro vnetljive eksplozivne mešanice pojavi nevarnost, da se ta ob neprevidnosti vzge ali celo eksplodira.
- c) *Kemikalije*, ki se prevažajo po morju v Luko Koper ali iz nje, lahko ob razlitju po morju izzovejo različne posledice. Glede na kemične lastnosti jih lahko razvrstimo v več skupin:

- *kemikalije, ki se v vodi topijo,*
- *kemikalije, ki so v morski vodi netopne pa ob intenzivnem izhlapevanju tvorijo vnetljiv in eksploziven vendar nestруpen oblak, težji od zraka, nevarnost vžiga in eksplozije,*
- *kemikalije, ki so v morski vodi težko topne, ob močnem izhlapevanju pa ustvarjajo vnetljiv in strupen oblak, težji od zraka, ki ob ustreznom vremenu lahko ogrozi tudi dele obale.*

Glede na posebni režim plovbe ladij s kemikalijami in relativno majhne količine teh snovi v prometu, je malo možnosti, da bi prišlo do hujšega direktnega ogrožanja zdravja ljudi. Vendar bi se v primeru izlitja teh snovi oziroma direktnega stika z vodo ter organizmi v njej, tudi sprva neznatne količine teh snovi lahko akumulirale ter preko prehranjevalne verige koncentrirale v višjih organizmih ter v končni fazi tudi v gospodarsko pomembnih morskih organizmih do takšne mere, da bi bili ti dlje časa neuporabni za prehrano oziroma industrijsko predelavo.

d) *Posebni tovari*, ki gredo v ali iz Luke Koper (eksplozivi, snovi, ki sproščajo ionizirajoče sevanje in podobno) potujejo pod posebnim režimom plovbe. V določeni meri tudi predstavljajo nevarnost za

zdravje prebivalstva na obali, posebno v primeru večje nesreče. Nesreča pri pretovarjanju teh snovi pa ne bi za dlje časa ogrozila le Luke same in bližnjih prebivalcev Ankaran, temveč celotni vodni prostor. Pri onesnaževanju morja niso udeleženi samo nafta in njeni derivati temveč tudi druge nevarne snovi, ki izvirajo iz kolizij tankerjev, izlivanja balastnih voda in praznjenja kaljuž. Dobrošen delež pri onesnaževanju morja predstavljajo tudi razne snovi, ki pritekajo v morje s kopnega z industrijskimi in komunalnimi odpakami, iz raztežilnikov meteornih voda in predvsem z vodotoki. Te snovi lahko razvrstimo v več skupin (odplake, sintetične organske snovi, razna olja in težke kovine), za večino izmed njih pa veljajo skupne lastnosti, da delujejo destruktivno na morsko okolje, škodijo človeškemu zdravju, omejujejo morske aktivnosti vključno z ribolovom, zmanjšujejo kvaliteto morske vode in s tem njen uporabnost ter estetski videz.

Poglavitni viri tovrstnega onesnaževanja morskega akvatorija so:

- komunalne odplake mesta;
- vodotoki Rižana obremenjeni z industrijskimi agrikulturnimi in komunalnimi odpakami.

1.6 Verjetne posledice nesreč

Posledice nesreč z nevarnimi snovmi so lahko velike, dolgotrajne in predstavljajo nevarnost za življenje ljudi in živali. Povzročijo veliko ekološko škodo v okolju, materialno na stavbah in v njih shranjenih materialnih dobrinah, ter motnje v celotni infrastrukturi in oskrbovalnih dejavnostih.

Stalna prisotnost večjih količin nevarnih snovi na območju Občine Ankaran predstavlja tudi stalno potencialno nevarnost nesreč, pri katerih je ukrepanje zelo zahtevno in kompleksno. Zato uvrščamo te nesreče med najbolj nevarne za ljudi in okolje v naši občini. Odvisno od vrste in količine nevarne snovi, ki bi bila udeležena v morebitni nesreči, bi temu primerne bile tudi posledice na ljudeh, živalih in okolju. Zaradi lokacij nevarnih snovi, bi posledice tovrstnih nesreč neposredno ogrozile zdravje in življenje ljudi ter živali, zato bi bile posledice še toliko hujše in zahtevne glede ukrepanja. V okolju bi bile te posledice najbolj izrazite na področju vodooskrbe, saj bi lahko povzročile daljšo neuporabnost virov pitne vode. V večji ali manjši meri bi bilo prizadeto tudi kmetijstvo. Onesnaženje morja in obalnega pasu pa bi pomenila grožnjo obstanku turističnega gospodarstva ter zdraviliških dejavnosti.

1.6.1 Verjetne posledice nesreč na kopnem in vodotokih

Pri neposredno prizadetih - kontaminiranih delavcih, prebivalcih in ostalih ljudeh in živalih bi prišlo do smrtnih primerov in poginov. Pri ostalih, ki bi jih dosegle posledice nesreče pa glede na oddaljenost in vrsto nevarne snovi, večje oziroma manjše poškodbe predvsem dihal.

Posledica nesreče bi bila manjša oziroma večja kontaminacija in neuporabnost prizadetege zemljišča in vodotokov. V primeru nesreče na vodozbirnem območju je potencialna nevarnost onesnaženje Rižane.

1.6.2 Verjetne posledice nesreče na morju in ožjem priobalnem pasu

Dobrošen del gospodarstva v ankaranski občini je življenjsko odvisen od čistega morja. Vsako večje onesnaženje obale, bi lahko izzvalo težko popravljivo ekološko škodo ter izpad dohodka v turističnem gospodarstvu in ribištву. Izjemoma lahko razlitje kemikalij v morje povzroči nastanek škodljivih plinov, ki bi lahko direktno ogrožali prebivalstvo.

Posledice majhnega onesnaženja so omejene in lokalnega pomena. Ekološka nesreča, ki bi imela za posledico večjo emisijo nevarnih snovi v morski akvatorij pa bi imela katastrofalne posledice, ki bi ogrozile predvsem pogoje za življenje, morskega živilja in naravne dediščine. Posledice bi bile hude, dolgotrajne, njihova sanacija bi bila zelo zahtevna.

1.6.3 Možne posledice nesreč pri stacionarnih virih tveganja

Največje nevarnosti za nesreče v industriji predstavlja:

- o Luka Koper, d.d., Vojkovo nabrežje 38, 6000 Koper

Nesreča z nevarnimi snovmi, kjer bi posledice segale izven območja obratov so predvsem sledeče:

- izpust amoniaka iz terminala za sadje med pretakanjem iz avtocisterne v hladilni sistem v Luki Koper: Nevarno območje je v radiu 500 m (500 ppm).

Ostala možna onesnaženja so predvsem:

- izlitje nad 10 m³ nafte na plovni poti ali na privezu v morje - onesnaženje (Luka Koper)
- izlitje 10 t nafte s požarom (privez) – evakuacija okoliških prebivalcev (Luka Koper)

1.6.3.1 Luka Koper d.d.

Lokacija obrata z virom tveganja: Luka Koper d.d., Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper.

Večja nesreča lahko povzroči smrtne žrtve ali hude poškodbe ljudi, oziroma lahko ima trajnejši škodljivi vpliv na okolje. Ocena ogroženosti Luke Koper d.d. za industrijske nesreče v to skupino razvršča naslednje nesreče:

TERMINAL ZA HLAJENE TOVORE

Do največjega izlitra amoniaka na prostem bi prišlo zaradi avtomobilske nesreče med polnjenjem hladilnega sistema z amoniakom.

Ocenjeno je, da bi nastala nesreča z največjim možnim dosegom v primeru, da pride do perforacije polne cisterne. Modeliran je nastanek takojšnjega izpusta skozi veliko odprtino ki bi lahko nastala v primeru prometne nesreče ter nastanek kontinuiranega izpusta, ki bi lahko nastala zaradi poškodbe ob nepravilni uporabi orodja ali padca predmeta na cisterno.

V primeru katastrofalne poškodbe cisterne bi ob hitrem izpustu v zrak izhlapele 240 kg amoniaka. Ostala količina bi tvorila lužo premera 86 m, ki bi počasi izhlapevala. Izhlapevanje bi v primeru, da ne bi izvajali varnostnih ukrepov, trajalo več ur. Ob majhni hitrosti vetra bi bila disperzija najpočasnejša in bi nastale največje koncentracije amoniaka v zraku.

Do manjše poškodbe polne cisterne bi lahko prišlo v primeru prometne nesreče ali zaradi nepravilne uporabe orodja. V primeru perforacije cisterne bi snov izhajala iz cisterne. Vplivno območje je odvisno od hitrosti vetra ter od temperature okolja.

Z modelom je bilo ugotovljeno, da bi bilo v primeru katastrofalne nesreče nevarno območje v radiu 500 m, v kolikor ne bi izvajali ukrepov preprečevanja širjenja amoniaka. V tem območju bi morali prebivalci v času 30 min oditi v zaprte prostore, zapreti okna ter izklopiti klimatske naprave.

TERMINAL ZA TEKOČE TOVORE

Kadar ob izlitu ne pride do vžiga, lahko v zraku, na območju lovilne sklede pride do visokih koncentracij hlapov, ki se nato širijo na območju terminala. Dogodki te vrste so prvenstveno umeščeni v kategorijo srednjih nesreč, saj posledice ne ogrožajo okoliškega prebivalstva, oz. je tveganje za prebivalstvo minimalno. Posledicam so izpostavljeni zaposleni znotraj obrata oz. tisti, ki se v obratu zadržujejo iz drugih razlogov. Ker ocenjujemo, da bi večja nezgoda na terminalu za tekoče tovore imela negativne posledice na večje število ljudi (zaposlenih v obratu ali zunanjih) je primerno, da jo izpostavimo tudi kot potencialno veliko nezgodo.

Pri modeliranju koncentracije hlapov v neposredni bližini lovilne sklede, kjer se nahaja razlit medij, je predpostavljena hitrost vetra 1.5 m/s, 70% vlaga, temperatura zraka 20°C, temperatura stirena 23°C, stabilnostni razred D. Pri velikih izlitrjih je senzibilnost rezultatov precejšnja, kar pomeni, da se pri manjši spremembi hitrosti vetra ali stabilnostnega razreda razdalje lahko povečajo.

	ERPG 1	ERPG 2	ERPG 3
Koncentracija (ppm)	50	250	1000
Razdalja (m)	195 (300)	49 (110)	15 (30)

Razdalja, kjer so prisotne škodljive koncentracije stirena v zraku zaradi razlita v lovilni skledi

Kadar ob izlitu ne pride do vžiga lahko v ekstremnih primerih (visoke temperature, brezvetrje) znotraj območja lovilne sklede pride do visokih koncentracij, ki se nato širijo na območju terminala, saj je metanol težji od zraka.

METANOL	ERPG 1	ERPG 2	ERPG 3
Koncentracija (ppm)	200	1000	5000
Razdalja (m)	170	80	45

Razdalja, kjer so nevarne koncentracije metanola

IZREDNI DOGODKI NA PLOVNI POTI

V primeru izlitja se za veliko nesrečo smatra izlitje nad 10 m^3 nafte oziroma izlitje večje količine oziroma zelo nevarnih in škodljivih snovi v morje zaradi:

- nasedanja ladje ob plovni poti oziroma bližini obale;
- trčenja ladje z drugo na privezu;
- trčenja ladje ob pristajalni pomol oziroma obalo.

Simuliran je scenarij izpusta velike količine, 1.000 ton dieselskega goriva. Uhajanje tekočine traja 2,5 ure z začetnim pretokom 600 ton/uro, ki postopoma pada do končnih 200 ton/uro. Temperatura morja je 25°C , ozračja pa 30°C . Upoštevajo se plimni tokovi in južni veter s hitrostjo 10 m/s. Nafta se je razpršila na površini $2E+07 \text{ m}^2$, vendar se je večina (967 ton) nafte raztopila v vodnem stolpcu, mnogo manj (31 ton) je evaporiralo in samo 2,1 tone je pristalo na obali. Viskoznost je bila nizka, in sicer 2,1 cSt. Vse to nakazuje da je ukrepanje zelo omejeno, v začetni fazi je mogoče nekaj omejiti z zavesami, nato uporabiti pivnike na koncu pa najverjetneje dokončati ukrepanje z disperzanti.

Iz simulacije je razvidno, da onesnaženje lahko seže izven območja Luke Koper.

IZREDNI DOGODKI NA PRIVEZU

Kot večja nesreča se smatra izlitje nad 10 m^3 nafte oziroma izlitje večje količine oziroma zelo nevarnih in škodljivih snovi v morje:

- zaradi trčenja ladje v manevriranju ali plovbi z drugo na privezu.

Velika nesreča je lahko tudi požar na ladji, ki lahko povzroči smrtne žrtve ali hude poškodbe ljudi, oziroma lahko ima trajnejši škodljiv vpliv na okolje. Ladje so polno opremljene in posadke usposobljene za gašenje požarov na ladji, v nekih izjemnih situacijah pa bi bilo morda potrebno dodatno gašenje z uporabo zunanjih enot (npr. gašenje z obale ali morske strani iz plovil).

Predvidena je situacija vžiga razlitega bencina in razlitje težkega goriva skozi dve različno veliki luknji. Za primerjavo je dodana še velika količina diezelskega goriva. Pogoji izpusta so enaki kot v simulaciji dogodka na plovni poti, le da gre v tem primeru za zimske temperature (morje in zrak 5°C). Madež se razprši na površini $2E+06 \text{ m}^2$. Viskoznost je zaradi nižje temperature višja, do 6,2 cSt, kar pomeni, da je možno uporabiti posnemalce olja. Po sedmih urah je disperziranih 199 ton, evaporiranih pa 20,5 ton. Na obalo Ankarana je pristalo 15,3 tone, preostalih 765 ton je še na gladini.

Iz simulacije je razvidno, da onesnaženje ter posledice velike nesreče z izlitjem in vžigom lahko sežejo izven območja Luke Koper.

Skladno s predvidenimi scenariji sta možna dva dogodka, kjer bi lahko posledice segale izven območja obrata ter se predvideva izvajanje ukrepov in nalog s strani lokalne skupnosti:

1	<i>Opis dogodka</i>	Izpust amoniaka v zrak pri prečrpavanju iz cisterne v rezervoar.
	<i>Posledice izven območja obrata</i>	Strupeni hlapi amoniaka.
	<i>Potrebni zaščitni ukrepi in naloge ZRP</i>	Intervencija gasilcev za zmanjšanje hlapenje s peno in redčenje z vodo, takojšnja izolacija področja iztekanja 100 m v vseh smereh, preprečiti gibanje nepooblaščenih oseb ter ostati v zavetru
	<i>Napotki za okoliško prebivalstvo</i>	Prebivalci bi morali v času 30 min oditi v zaprte prostore, zapreti okna ter izklopiti klimatske naprave.
	<i>Pomoč organizaciji ob nesreči</i>	Pri večjem razlitju je treba evakuirati iz odprtih površina ljudi v razdalji 800 m v vseh smereh. Pri požaru, če gori cisterna je treba izolirati 1600 m v vseh smereh; prav tako je treba v tej razdalji evakuirati ljudi in izvesti ukrepe varovanja in reševanja.

2	<i>Opis dogodka</i>	Nesreča na plovni poti ali na privezu.
	<i>Posledice izven območja obrata</i>	Onesnaženje morja in obale, brez neposrednega vpliva na okoliške prebivalce.
	<i>Potrebni zaščitni ukrepi in naloge ZRP</i>	Čiščenje morja in obale ter prostoživečih morskih organizmov ter ptic.
	<i>Napotki za okoliško prebivalstvo</i>	Prepoved oz. omejitev kopanja v morju na določenih mestih in prometa s plovili.
	<i>Pomoč organizacij ob nesreči</i>	Izvajanje ukrepov izven območja pristanišča.

1.7 Verjetnost nastanka verižne nesreče:

1.7.1 Verjetnost nastanka verižne nesreče na kopnem in vodotokih

Ocenjuje se, da je možnost nastanka verižne nesreče zelo velika. Emisiji nevarne snovi v okolje (v trdi obliki, razlitje, strupen oblaki) lahko sledi ena ali več od naslednjih verižnih nesreč :

- požar (v naravi, objektu, prometnem sredstvu),
- eksplozija,
- kontaminacija podtalnice in vodnih virov - prekinjena dobava pitne vode,
- kontaminacija zemljišč in rastlin (kmetijskih pridelkov),
- prekinjeni prometni, komunikacijski in drugi infrastrukturni tokovi in povezave,
- motnje pri odvajanju in čiščenju odpadnih voda,
- onesnaženje morja.
- povečane koncentracije strupenih snovi v okolju (zrak, zemlja, voda)
- poškodba infrastrukture

1.7.2 Verjetnost nastanka verižne nesreče na morju in ožjem priobalnem pasu

Ocenjuje se, da je možnost nastanka verižne nesreče velika. Nesreča z nevarno snovjo na morju in priobalnem lahko povzroči eno ali več naslednjih nesreč nesreče:

- požar,
- eksplozija,
- onesnaženje morja in obale,
- pogin rib in morskega rastja,
- prekinjen ali oviran pomorski promet,
- onesnaženje ozračja na priobalnem območju.

2 OBSEG NAČRTOVANJA

2.1 Temeljne ravni načrtovanja

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja nesreč z nevarnimi snovmi je opredeljena glede na Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12, 78/16 in 26/19).

Z gospodarsko družbo, zavodom in drugo organizacijo (v nadaljnjem besedilu: organizacija) je mišljena organizacija, ki mora zaradi narave svoje dejavnosti ali delovnih naprav in sredstev, ki jih uporablja v delovnem procesu, v skladu s to uredbo izdelati načrt zaščite in reševanja. Z organizacijo je mišljen tudi obrat večjega tveganja za okolje, določen v skladu s predpisom na področju varstva okolja, ki ureja preprečevanje večjih nesreč, v katere so vključene neverne snovi, in zmanjševanje njihovih posledic, ki mora izdelati načrt zaščite in reševanja.

Če nesreča v organizaciji lahko neposredno ogrozi tudi ljudi, živali, premoženje, kulturno dediščino ali okolje zunaj območja organizacije, se skladno z oceno ogroženosti izdelajo tudi občinski ali regijski načrti zaščite in reševanja.

Občina Ankaran je tako na podlagi zgoraj navedenega določila, dolžna izdelati načrt zaščite in reševanja. Temeljni načrt zaščite in reševanja ob nesreči z nevarnimi snovmi je načrt Občine Ankaran, ki je izdelan na podlagi Ocene ogroženosti Občine Ankaran pred naravnimi in drugimi nesrečami ter povzema načrt Mestne občine Koper saj glavni vir ogrožanja, Luka Koper d.d. leži v obeh občinah.

2.2 Načela zaščite, reševanja in pomoči

Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev. Ob nesreči je občina dolžna uporabiti najprej svoje sile in sredstva, če te ne zadoščajo niti ne zadoščajo sile in sredstva sosednjih občin se vključi v pomoč in reševanje država.

Načelo preventive. Občina v okviru svojih pristojnosti izvaja ukrepe, ki zmanjšujejo posledice, aktivnosti s katerimi spremlja stanje na ogroženem območju.

Načelo pomoči. Ob nesreči je vsak dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih. Vsaka pomoč je načeloma brezplačna.

Načelo javnosti. Občina je dolžna, da v okviru svojih pristojnosti seznanji prebivalce z nevarnostjo in ukrepi, ki so predvideni za preprečevanje in odpravljanje posledic nesreč.

Načelo hitre intervencije. Da bi preprečili ali vsaj ublažili posledice nesreče, je treba ukrepati hitro in učinkovito. Zato morajo biti sile za ZRP organizirane, opremljene in usposobljene tako, da se lahko odzovejo v najkrajšem času.

Načelo humanosti. Vse dejavnosti ZRP so človekoljubna narave.

Načelo pravice do varstva ob nesreči. Po zakonu ima vsak zagotovljeno pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi ukrepi.

Načelo obveznega izvajanja odločitev. Vodenje zaščite, reševanja in pomoči temelji na obveznem izvajanju odločitev organov, prisotnih za vodenje Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč.

3. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

3.1 Temeljne podmene

1. Varstvo pred posledicami nesreč z nevarnimi snovmi zagotavlja v okviru svojih pristojnosti upravljalci obratov, ki uporabljajo, skladiščijo, proizvajajo ali transportirajo nevarne snovi, prevozniki, ministrstvo pristojočno za okolje in prostor, prebivalci kot posamezniki, prebivalci organizirani v prostovoljne reševalne sestave ter druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije, katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje, ter lokalne skupnosti in državni organi, skladno s svojimi pristojnostmi.
2. Načrt zaščite in reševanja ob nesreči z nevarnimi snovmi Občine Ankaran je izdelan za izvajanje zaščitnih ukrepov ob nesreči z nevarnimi snovmi manjšega in večjega obsega, z namenom, da se zagotovita pravočasno in organizirano obveščanje in ukrepanje ob nesreči ter s tem učinkovita zaščita, reševanje in pomoč prebivalcem Občine Ankaran. Vsem udeležencem v nesreči, morajo pristojni organi in službe zagotoviti takojšnjo in ustrezno strokovno pomoč.
3. Ob nesreči z nevarnimi snovmi morajo biti ogroženi prebivalci pravočasno in objektivno obveščeni o nesreči, pričakovanih nevarnostih, možnih posledicah nesreče, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob nesreči. Informacije o tem pristojni organi sproti dopolnjujejo in objavlja.
4. Ob nesreči z nevarnimi snovmi je za operativno izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči na kraju nesreče odgovoren vodja intervencije, ki so mu neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajaju nalog na terenu. Vodja intervencije se imenuje iz vrst gasilske reševalne službe ali iz vrst upravljavca obrata, kjer se je zgodila nesreča. Za pomoč vodji intervencije pa upravljačec obrata ali prevoznik imenuje svojega strokovnjaka.
5. Fizične in pravne osebe zasebnega in javnega prava na območju Občine Ankaran imajo uveljavljene ustrezne preventivne in operativne ukrepe v skladu z zakonodajo s področja varstva pred požarom in področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, varstva okolja, prevoza nevarnega blaga, varstva voda, varnega dela s kemikalijami, lokalnimi določili občinskih prostorskih aktov.
6. Organi in organizacije, ki izvajajo naloge v skladu s tem načrtom, po svoji presoji izdelajo izvlečke in druge dokumente za potrebe operativnega delovanja posameznih svojih enot in služb.
7. Občina Ankaran bo preko občinske CZ zagotavljala pomoč začasno evakuiranim dokler ne bodo vzpostavljene razmere za varno vrnitev na njihove domove.

Na območju Občine Ankaran se lahko pojavijo nesreče z nevarnimi snovmi predvsem:

- v naravnem okolju (tudi v in na morju),
- na objektih v bivalnem okolju,
- v industriji (Luka Koper, d.d.) in
- na cestah.

Do nesreče z nevarno snovjo lahko pride nenadoma ali postopno.

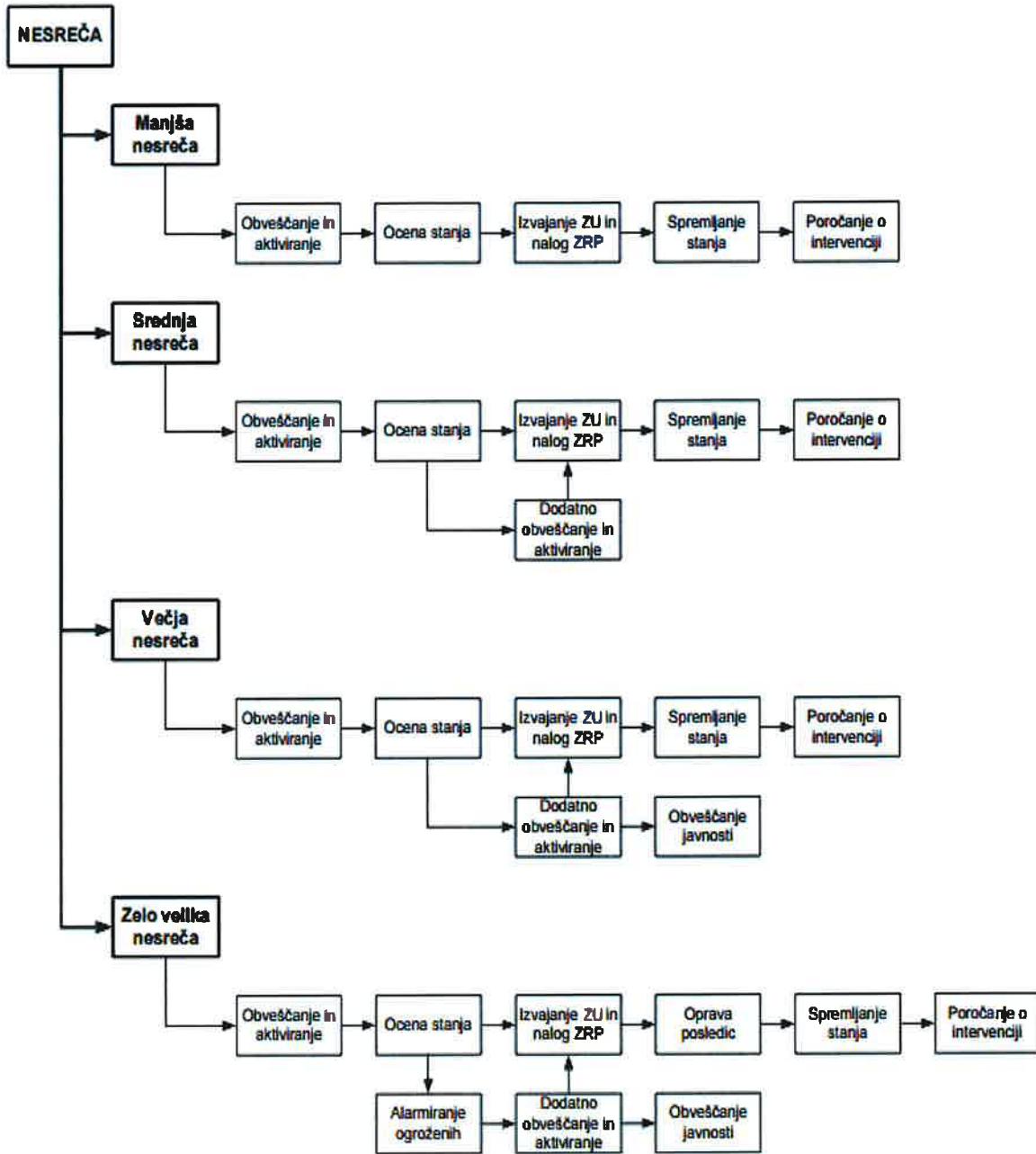
NENADNA NESREČA (brez predhodnih znakov) - nesreče z nevarnimi snovmi večinoma nastanejo nenadno. Tako ob nastanku (po prijavi) nesreče z nevarno snovjo se začne postopati po operativnem gasilskem načrtu.

POSTOPNA NESREČA – v primeru nastanka okoliščin, ki povzročijo povečano nevarnost za nastanek nesreče z nevarnimi snovmi, se organizira opazovanje in obveščanje s ciljem pravočasnega odkritja nesreče ter izvajajo zaščitni (preventivni) ukrepi za preprečitev nastanka nesreče.

Glede na velikost nesreč z nevarnimi snovmi se intervencije izvajajo v različnem obsegu:

- Manjše nesreče z nevarnimi snovmi - rutinske intervencije, katere dnevno rešujejo redne službe (gasilci, policija in reševalci).
- Srednje nesreče z nevarnimi snovmi – intervencije, v katere se vključuje več služb in je nesreča obvladljiva z viri na nivoju občine.
- Večje nesreče z nevarnimi snovmi - za obvladovanje nesreče občinski viri ne zadoščajo in je potrebna širša pomoč sosednjih občin (iz cele regije).
- Zelo velike nesreče z nevarnimi snovmi - sposobnost občine za ukrepanje je omejena, večji del virov se zagotovi iz sosednjih občin na območju regije in širše (iz več regij).

3.2 Koncept odziva ob nesreči

3.3 Uporaba načrta

Načrt zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarno snovjo predvideva različne nivoje ukrepanja glede na velikost nesreče in se smiselno uporablja tudi pri manjših nesrečah.

Ob nesrečah v industriji se načrt ZRP aktivira po prejemu poziva za pomoč, ki ga podjetje posreduje preko ReCO Koper in v primeru, ko nesreča presega okvirje podjetja oz. posledice nesreče ogrožajo tudi okolje izven njega.

Odločitev o aktiviranju Načrta ZRP za primere nesreč z nevarno snovjo sprejme Poveljnik Civilne zaščite Občine Ankaran ali župan Občine Ankaran.

4. POTREBNE SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ ZA IZVAJANJE ZAMISLI IZ PREJŠNJE ALINEJE TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI

4.1 Izvajalci nalog zaščite, reševanja in pomoči

Redne službe, ki izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah z nevarnimi snovmi so predvsem:

- Obrat z nevarnimi snovmi oz. prevoznik nevarnega blaga**

Gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki v delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi morajo vzpostaviti in vzdrževati pripravljenost za ukrepanje ter organizirati potrebne sile za reševanje in pomoč. Skladno z zakonom o okolju je primarna odgovornost za ukrepanje v primeru nesreč v obratu z nevarnimi snovmi na povzročitelju tveganja za okolje. Povzročitelj tveganja za okolje mora pri upravljanju obrata izvesti predpisane ukrepe za preprečevanje večje nesreče in za zmanjševanje njenih posledic za ljudi in okolje, zlasti pa izdelati zasnovno zmanjšanje tveganja za okolje in varnostno poročilo. Povzročitelj okoljske nesreče mora o nesreči nemudoma obvestiti center za obveščanje in izvesti tiste nujne ukrepe, s katerimi je mogoče zmanjšati škodljive posledice za okolje.

Skladno z zakonom o prevozu nevarnega blaga je pri prevozu nevarnih snovi primarna odgovornost za ukrepanje v primeru nesreče pri prevozu nevarnega blaga na prevozniku. Prevoznik mora pri prevozu nevarnega blaga sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi preprečili nesrečo oziroma posledice morebitne nesreče čim bolj zmanjšali. Ob nevarnosti oziroma nesreči morajo takoj obvestiti policijo ali center za obveščanje ter sporočiti podatke, potrebne za ukrepanje. Prevoznik mora nevarno blago, ki se med prevozom razsuje ali razlije, zavarovati, pobrati ali odstraniti oziroma dati na za to določen prostor ali na drug primeren način poskrbeti, da ni več nevarno, ter o tem obvestiti center za obveščanje ali policijo. Če nevarnega blaga, ki je izpadlo ali se razlilo, prevoznik ne more pobrati, odstraniti, dati na določen prostor ali kako drugače neutralizirati, mora poklicati organizacijo, ki je pooblaščena za reševanje nesreč z nevarnim blagom, da to storiti na prevoznikove stroške.

- Gasilska javna služba**

Iзвajalci gasilske javne službe (Gasilska brigada Koper in prostovoljne gasilske enote OGZ Koper) izvajajo naloge gašenja in reševanja ob požarih ter druge naloge zaščite, reševanja in pomoči za katere so opremljeni in usposobljeni.

Osrednja enota za gašenje in reševanje ob požarih in osrednja splošno-reševalna enota za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči v Občini Ankaran je Gasilska brigada Koper.

- Javna služba za vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč**

Gospodarska javna služba na področju urejanja voda izvaja dela in storitve čiščenja gladine celinskih voda, preprečevanja onesnaženja vodnih in priobalnih zemljišč celinskih voda ter obalne linije morja iz okvira javne službe zaradi naravnih in drugih nesreč na celotnem območju Republike Slovenije. Državno obvezno gospodarsko javno službo vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč izvaja Drava, Vodnogospodarsko podjetje Ptuj, d.o.o.

- Javna zdravstvena služba**

Iзвajalci javne zdravstvene službe zagotavljajo nujno medicinsko pomoč, reševalno službo in zdravstveno varstvo ob posebnih pogojih ter pri reševanju v primeru nesreče ter druge naloge iz svoje pristojnosti.

Osrednja enota za prvo medicinsko pomoč na območju Občine Ankaran je Zdravstveni dom Koper, ki zagotavlja službo nujne medicinske pomoči. V primeru požarov ali drugih nesreč se nudi nujna medicinska pomoč v okviru mreže službe nujne medicinske pomoči.

- Policia**

Policija zagotavlja javni red in mir ter varnost ob nesrečah na ogroženih in prizadetih območjih ter druge naloge iz svoje pristojnosti. Predvsem pa policija zavaruje območje nesreče, omogoča interveniranje intervencijskim enotam, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške povezane z nesrečo, identificira osebe in trupla, išče pogrešane osebe ter preiskuje vzroke nesreče.

Izvajanje policijskih nalog zagotavljajo Policijska uprava Koper ter Policijska postaja Koper preko Policijske pisarne Ankaran.

4.2 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti Občinski organi:

- Župan, direktor občinske uprave, OU in režijski obrat.

P- 15	Seznam o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
-------	---

- **Državni organi:**

- Izpostava URSZR Koper z ReCO Koper,
- Policijska postaja Koper,
- Inšpekcijske službe.

Občinske sile za zaščito in reševanje:

- **Organi Civilne zaščite (CZ):**

- Poveljnik CZ Občine Ankaran,
- Namestnik poveljnika CZ Občine Ankaran,
- Štab CZ Občine Ankaran.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika, in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za ZRP v Občini Ankaran

- **Enote in službe CZ**

P – 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
--------	---

- **Občinski pogodbeni izvajalci:**

P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano

- **Javne službe za zaščito, reševanje in pomoč:**

- JGS (GB Koper, PGD Hrvatini),
- CPK d.d. (vzdrževanje državnih cest)
- Zdravstveni dom Koper,
- Splošna bolnišnica Izola,
- Center za socialno delo Južna Primorska, enota Koper,
- Elektro Primorska, nadzorništvo Koper
- Javno podjetje-Azienda pubblica Marjetica Koper, d.o.o
- Policijska postaja Koper,
- UE Koper,
- ZVKDS OE Piran,
- Veterinarska ambulanta Koper.

- **Enote ter službe društev in drugih nevladnih organizacij:**

- RKS – OZ Koper,
- Škofijska Karitas Koper,
- ZSKSS Steg Ankaran 1,

- Enote ter službe podjetij**

- Industrijske gasilske enote:
 - Luka Koper,

P – 24	Pregled enot, služb in drugih oper. sestavov, društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestniki poveljnikov
P – 25	Pregled človekoljubnih organizacij
P – 26	Pregled centrov za socialno delo
P – 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 29	Pregled veterinarskih organizacij
P – 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic

- Enote, službe in centri za zaščito, reševanje in pomoč, ki jih organizirajo državni organi:**

- ekološki laboratorij z mobilno enoto (ELME),
- mobilna enota ekološkega laboratorija (MEEL),
- enota za higiensko-epidemiološko delo,
- enota za zaščito in reševanje ob nesrečah s klorom ter drugimi jedkimi snovmi,
- mobilna enota za meteorologijo in hidrologijo,
- enota reševalcev z reševalnimi psi,
- enota za reševanje ob rudniških nesrečah,
- enota za identifikacijo mrtvih.

- Občinska komisija za ocenjevanje škode**

Župan Občine Ankaran imenuje za ocenjevanje škode na stvareh in infrastrukturi ter na kmetijskih pridelkih občinsko komisijo, ki jo sestavljajo strokovnjaki posameznih področij.

Naloge komisije so:

- ugotavljanje škode, ki obsega zbiranje količinskih, vrednostnih in drugih podatkov ter osnov za ocenjevanje škode glede na vrsto nesreče in njen obseg,
- ocenjevanje škode, ki obsega oceno škode na podlagi podatkov in osnov iz prejšnjega odstavka,
- posredovanje ocene škode Občini Ankaran, ta pa izpostavi Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje Koper.

P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode
-------------	--

4.3 Materialno – tehnična sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči v primeru nesreče z nevarnimi snovmi se uporabijo obstoječa sredstva, ki jih občina zagotavlja na podlagi predpisanih merit za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč. O pripravljenosti in aktivirjanju opreme in sredstev CZ odloča Poveljnik CZ Občine Ankaran, opreme in sredstev JGS pa Gasilska brigada Koper.

Materialno - tehnična sredstva se načrtujejo za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialna sredstva za ZRP iz državnih rezerv.

P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb

4.4 Finančna sredstva za izvajanje načrta

Stroške v zvezi z delovanjem Občinskega štaba Civilne zaščite krije Občina Ankaran. Materialno tehnična sredstva ZIR se hranijo v stavbi Lazaretu 2 ter skladišču ROT na Lazaretu 4. Finančna sredstva se koristijo skladno z letnim finančnim načrtom na predlog skrbnika postavki ZIR in po opravljeni predhodni notranji kontroli ustreznega koriščenja sredstev s strani OFR in odobritvi župana Občina Ankaran. Za odpravljanje posledic nesreče z nevarnimi snovmi (zaščita in reševanje ljudi, živali in premoženja, obnova uničene in poškodovane komunalne, cestne infrastrukture, objektov, ...) se koristijo sredstva obvezne proračunske rezerve občinskega proračuna (o uporabi odloča Občinski svet), državne pomoči in sredstva zavarovalnic.

Finančna sredstva se načrtujejo še za:

- stroške operativnega delovanja (povračila stroškov za aktivirane pripadnike CZ in druge sile za ZRP),
- stroške skladiščenja, vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme,
- stroški usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške (prevozne stroške, storitve, prehrano, zdravila...),
- stroške izvedbe ukrepov.

D-1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta
------------	---

Stroški intervencije

Stroške ukrepanja ter zaščitnih in reševalnih intervencij je dolžan kriti povzročitelj nesreče v kolikor je nesrečo ali ogroženost povzročil namenoma ali iz velike malomarnosti. Stroške ukrepov v primeru okoljske nesreče plača povzročitelj okoljske nesreče, če njegovo premoženje za pokritje stroškov ne zadošča, pa krije preostanek teh stroškov država. Če povzročitelj okoljske nesreče ni znan ali je okoljska nesreča posledica naravnega pojava krije stroške ukrepov država.

Sile za zaščito, reševanje in pomoč, ki so sodelovale na intervenciji, posredujejo podatke o stroških, ki so jih imele na intervenciji, Občini Ankaran, katera zbere celotne stroške intervencije.

Če povzročitelj ni znan, krije stroške zaščite, reševanja in pomoči, ki izhajajo iz tega načrta Občina Ankaran iz občinskega proračuna, sredstev proračunske rezerve in dodatnih sredstev, ki jih za to odobri Občinski svet. V kolikor je povzročitelj znan, se posreduje zahtevek za plačilo stroškov intervencije povzročitelju oziroma stroške od njega izterja. Župan lahko v določenih primerih, kadar to opravičuje ekonomičnost postopka, prenese terjatev stroškov intervencije do povzročitelja intervencije izvajalcem intervencije.

5 ORGANIZACIJA OPAZOVANJA, OBVEŠČANJA IN ALARMIRANJA

Opazovanje, obveščanje in alarmiranje se izvaja na podlagi:

- obvestil prebivalcev in organizacij,
- opazovanj oziroma obvestil gasilcev, potapljačev, gozdarjev, lovcev, ribičev, avto-moto društev, navtičnih društev, železničarskih, cestnih in drugih gospodarskih družb, zavodov ter organizacij,
- obvestil opazovalnih in nadzornih služb, organiziranih za spremljanje meteoroloških, hidroloških, seizmoloških, radioloških, ekoloških in drugih razmer,
- opazovanj, ki jih opravljajo službe za nadzor zračnega prostora,
- mednarodne izmenjave podatkov in informacij.

Omenjene službe morajo brezplačno sporočati podatke, pomembne za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, pristojnemu ReCO Koper.

Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov za potrebe ZRP V skladu z 51. členom ZVNDN, smejo organi lokalnih skupnosti in organi vodenja ZRP za načrtovanje ter izvajanje ZRP, uporabiti v skladu s svojimi stvarnimi in krajevnimi pristojnostmi o:

- virih nevarnosti naravnih in drugih nesreč,
- stanovanjskih in drugih stavbah,
- javnih službah, katerih dejavnost je pomembna za ZRP,
- društvih in drugih nevladnih organizacijah, katerih dejavnost je pomembna za ZRP,
- gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, katerih dejavnost je pomembna za ZRP,
- ogroženih prebivalcih, ki obsegajo enotno matično številko, ime in priimek, leto rojstva, naslov stalnega in začasnega prebivališča, podatke o zaposlitvi in pri ocenjevanju škode tudi podatke o preimčnem in nepremičnem premoženju, na katerem je nastala škoda zaradi nesreče,
- o lokaciji, količini in kakovosti storitev javnih gospodarskih služb na področju oskrbe z vodo, kanalizacijo, elektriko, ogrevanjem, plinom, komunikacijami, odstranjevanjem komunalnih in drugih odpadkov ter drugih za izvajanje ZRP pomembnih podatkov, ki jih pridobiva ter ureja v povezane centralne zbirke podatkov URSZR, in omogoča praviloma brezplačen dostop do teh zbirk pristojnim državnim organom ter organom lokalnih skupnosti in izvajalcem nalog ZRP.

Zbiranje, obdelava in posredovanje podatkov o intervenciji za namen poročanja o intervenciji izvajajo gasilske enote JGS Občine Ankaran in po potrebi OŠCZ, v skladu s Pravilnikom o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. To določilo ne velja za policijo in zdravstvo.

Bazo podatkov o nevarnih snoveh NEVSNOV s podatki pomembnimi za interveniranje zagotavlja URSZR.

5.1 Opazovanje nevarnosti

Nesreča z nevarno snovo se največkrat zgodi iznenada in jo je nemogoče napovedati. Primarna odgovornost za opazovanje je pri lastnikih objektov, kjer se skladiščijo, predelujejo oz. izdelujejo nevarne snovi oz. pri prevoznikih nevarnih snovi. V nadaljevanju razmere spremljajo gasilske enote, ki so usposobljene za ravnanje z nevarnimi snovmi, oz. strokovne službe, ki izvajajo naslednje aktivnosti:

- ugotavljanje nevarnih snovi na zemlji, v zraku, objektih,
- opazovanje stanja na ogroženih območjih in objektih,
- obdelava podatkov, napovedovanje nevarnosti,
- razglasitev nevarnosti.

V primeru nevarnosti morajo takoj obvestiti ReCO Koper.

Opazovanje nevarnosti izvajajo državne enote in službe, ki jih vodja intervencije ali poveljnik zahtevata preko ReCO Koper. Pri tem gre predvsem za spremljanje razširjanja plinov in aerosolov v ozračje zaradi vremenskih in drugih pogojev.

Identifikacijo nevarne snovi v podjetju, kjer je prišlo do nesreče opravi vodja gasilske intervencije v sodelovanju z odgovornimi osebami podjetja.

Identifikacijo nevarne snovi na odprtem območju opravi vodja gasilske intervencije.

5.1.1 Informacija o nesreči

Informacijo o nesreči oziroma nevarnosti je dolžan sporočiti vsakdo, ki jo je opazil ali izvedel zanje. Navesti je potrebno čim več podrobnosti o nesreči/nevarnosti (kraj, čas, število udeleženih, vrsta nevarnosti, izvedeni ukrepi, potrebna pomoč...). Informacijo sprejme ReCO Koper od izvajalcev opazovanja ob razglasu povečane ogroženosti oziroma od katerekoli osebe, ki opazi nesrečo. V kolikor informacijo o nesreči sprejme drug organ oziroma izvajalec gasilske službe, jo je dolžan takoj posredovati ReCO Koper.

5.2 Obveščanje in alarmiranje ogroženih ljudi ter izvajalcev nalog

5.2.1 Aktiviranje gasilskih enot in obveščanje pristojnih organov

ReCO Koper po prejemu obvestila o nesreči z nevarno snovjo, o RKB kontaminaciji, o nevarni snovi na črnih odlagališčih oz. v naravi in o nesreči z nevarno snovjo v industriji, takoj pristopi k aktiviranju gasilskih enot v skladu z Operativnim gasilskim načrtom Občine Ankaran ter obvesti policijo (OKC PU).

5.2.2 Obveščanje pristojnih organov, organizacij in služb

ReCO Koper o nesreči obvešča organe, organizacije, podjetja in zavode po svojih načrtih. Če se je nesreča razvila do te meje, da ogroža prebivalce in širše območje Občine Ankaran - velika nesreča, se obvesti o razmerah po shemi obveščanja Občine Ankaran prvo dosegljivo osebo katera poskrbi za nadaljnje obveščane.

Na zahtevo vodje intervencije ReCO Koper obvešča tudi inšpekcijske službe in izvajalce javnih služb, če se ugotovi, da so potrebne na kraju nesreče.

P-15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
-------------	---

5.3 Alarmiranje, obveščanje in informiranje javnosti

5.3.1 Alarmiranje prizadetega prebivalstva

Znaka za alarmiranje se uporablja v sledečih primerih:

- znak za *opozorilo (svarilo) na nevarnost* se lahko uporabi za napoved bližajoče se nevarnosti nesreče;
- znak za *preplah oziroma neposredno nevarnost* se lahko uporabi ob nevarnosti, ki neposredno ogroža življenje ali zdravje ljudi in živali ter premoženje in kulturno dediščino v posameznem naselju ali na širšem poseljenem območju.
- znak za *prenehanje nevarnosti* se obvezno uporabi po prenehanju nevarnosti, zaradi katere je bil dan znak za preplah oziroma neposredno nevarnost.

Uporabo znakov za alarmiranje lahko ukažejo :

- vodja intervencije,
- Poveljnik CZ Občine Ankaran,
- Uprava RS za zaščito in reševanje, Izpostava Koper.

Pristojni svoj ukaz prenesejo ReCO Koper. V ukazu določijo :

- kateri znak in območje proženja za alarmiranje naj uporabi,
- razlog za uporabo znaka za alarmiranje,
- navodilo za ravnanje prebivalcev.

ReCO Koper mora takoj po uporabi znaka za alarmiranje posredovati obvestilo javnim medijem o nevarnosti ter in napotkah za ravnanje prebivalcev na ogroženem območju.

Po prenehanju nevarnosti je tisti, ki je izdal zahtevo za uporabo znaka za alarmiranje, dolžan ReCO Koper:

- izdati zahtevo za uporabo znaka "prenehanje nevarnosti",
- izdelati navodilo za nadaljnje ravnanje prebivalcev.

ReCO Koper posreduje navodilo v objavo javnim medijem po svojem načrtu.

V primeru nezmožnosti proženja alarma na daljavo ReCo Koper nemudoma obvesti poveljnika CZ Občine Ankaran, ki poskrbi za ročno proženje alarma.

5.3.2 Obveščanje prebivalstva o stanju na prizadetem območju

Za obveščanje prebivalcev o stanju na prizadetem območju je pristojna Občina Ankaran. Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo naloge zaščite, reševanja in pomoči morajo vzpostaviti s prizadetim prebivalstvom na ogroženem območju čim boljše sodelovanje in si pridobiti zaupanje ljudi. Informacije o razmerah na prizadetem območju občina posreduje preko javnih medijev.

Poveljnik CZ Občine Ankaran v sodelovanju z Občino Ankaran ob nesreči večjega obsega nemudoma posreduje po radiu in televiziji obvestilo pripravljeno v kabinetu župana, ki vsebuje informacije o:

- razmerah na prizadetem območju,
- nevarnostih za ljudi, premoženje in okolje,
- tem, kaj se dogaja s poškodovanimi,
- predvidenem trajanju težavnih razmer,
- vrsti pomoči, ki jo prizadeti lahko pričakujejo, in kdaj bo prispela,
- načinu izvajanja osebne in vzajemne zaščite,
- načinu sodelovanja s silami za ZRP ter z lokalnimi oblastmi pri odpravljanju posledic,
- tem, kje lahko dobijo dodatne informacije.

Prizadetim prebivalcem se pripravljena pisna obvestila in napotki za ravnanje ob posamezni nesreči posredujejo preko spletnih medijev oziroma v poštne nabiralnike. Distribucijo opravijo prostovoljci CZ OA. V primeru večje nesreče se lahko na prizadetih območjih organizira informativni center, v katerem se združujejo dejavnosti služb za zaščito in reševanje, socialnih služb, humanitarnih organizacij in drugih služb.

Obveščanje prebivalcev na ogroženem področju se izvaja tudi s pomočjo gasilskih vozil opremljenih z napravami za obveščanje.

D – 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D – 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči

5.3.3 Obveščanje širše javnosti

Za obveščanje širše javnosti o izvajanjiju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti sta odgovorna župan in Poveljnik CZ Občine Ankaran, v skladu s svojimi pristojnostmi. Kabinet župana organizira tiskovno središče v prostorih OU na Regentovi 2, pripravlja sporočila za javnost in tiskovne konference ter poskrbi za objavo kontaktnih oseb za komuniciranje z javnostmi.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v občilih, ki so po 25. členu zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 - uradno prečiščeno besedilo, 36/08 - ZPOmK-1,77/10-ZSFCJA, 90/10-odl.US, 87/11-ZAvMS, 47/12,47/15 - ZZSDT, 22/16, 39/16 in 45/19 – odl. US, 67/19 – odl. US in 82/21) in Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dolžna na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine ter varnosti države. V takih primerih kabinet župana Občine Ankaran najprej pošlje za takojšnjo objavo naslednjim občilom:

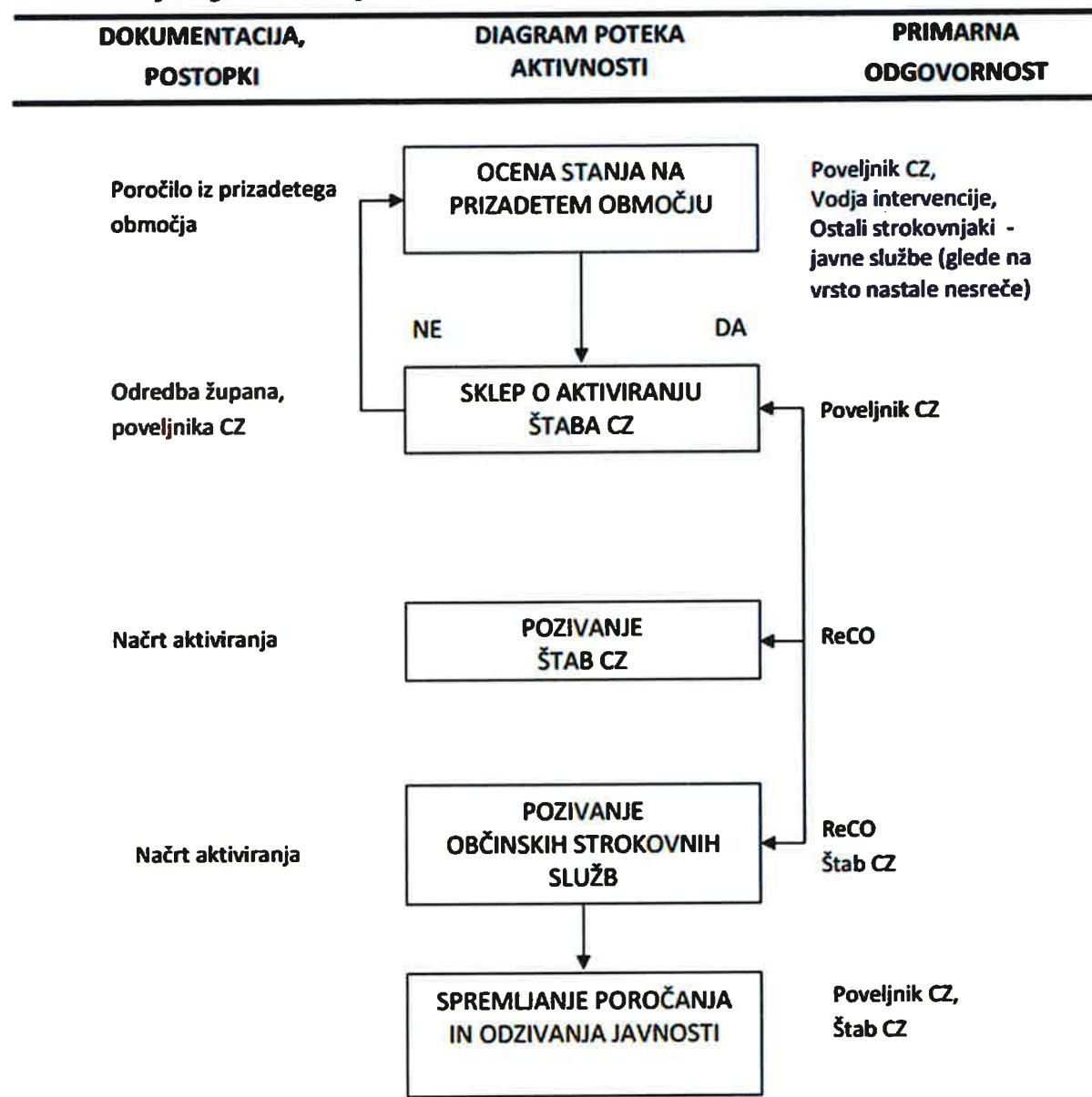
- Televizija Koper,
- Radio Koper,
- Radio Capris,
- Primorske Novice,
- Spletna stran Občine Ankaran,
- Televizija Slovenija,
- Radio Slovenija,

- Slovenska tiskovna agencija,
- po potrebi tudi drugim medijem.

P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
-------------	--

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

6.1 Aktiviranje organov vodenja in strokovnih služb

Na podlagi ocene stanja na prizadetem območju Poveljnik CZ Občine Ankaran presodi možen razvoj razmer in posledic nesreče z nevarno snovo. Skladno z oceno sprejme odločitev o aktiviranju organov, ki so pristojni za operativno-strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči in o uporabi občinskih sil in sredstev za izvajanje nalog ZRP.

Ob manjših dogodkih, kadar nastalo situacijo obvladajo posamezniki (lastniki ali uporabniki premoženja) oziroma organizacije, posredovanje sil za ZRP praviloma ni potrebno.

Na podlagi presoje usodnih posledic nesreče Poveljnik CZ Občine Ankaran dodatno skliče:

- občinski štab Civilne zaščite, ki je pristojen za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči, oziroma podpira vodenje,
- pogodbene prostovoljne sile.

Štab CZ Občine Ankaran s Poveljnikom CZ Občine Ankaran na čelu spremi razmere na kraju nesreče in odloča o nadaljnjih ukrepih. Skladno s svojimi pristojnostmi odločajo tudi o materialni pomoči pri

odpravljanju posledic nesreče. Poveljnik CZ Občine Ankaran o razmerah in nastalih posledicah nesreče obvesti župana ter po potrebi Poveljnika CZ za Obalno regijo.

Župan neposredno aktivira:

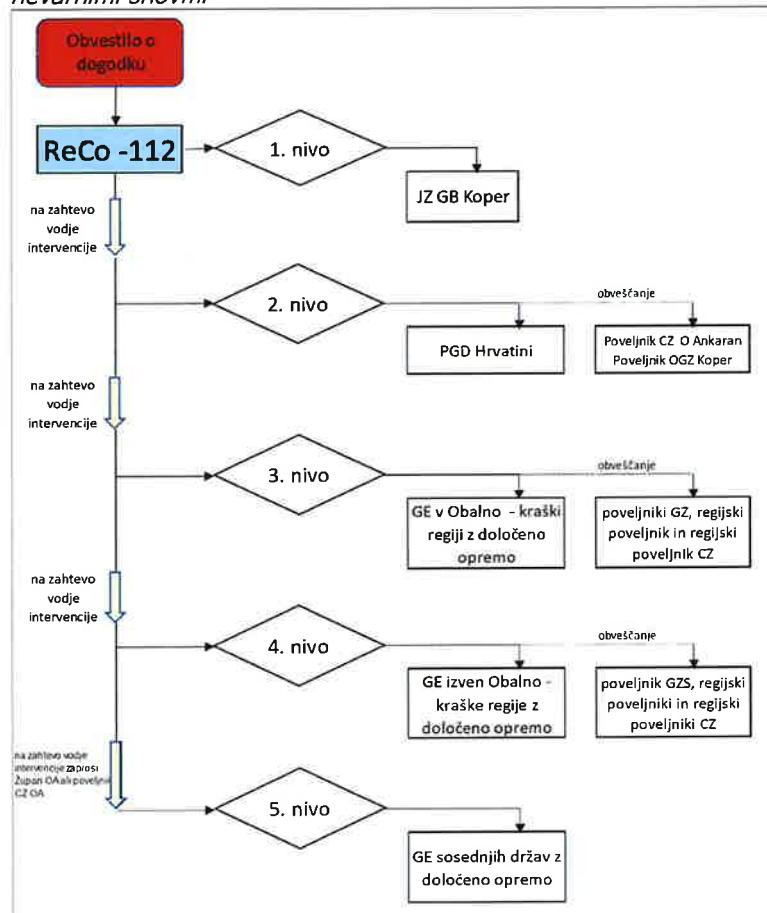
1. Uslužbence občine
2. Pripadnike službe za podporo,
3. Občinsko komisijo za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah.

Aktiviranje gasilskih enot poteka skladno z operativnim gasilskim načrtom Občine Ankaran.

6.2 Aktiviranje občinskih sil za zaščito in reševanje

Po prejemu obvestila o nevarnosti nesreče z nevarnimi snovmi na območju Občine Ankaran Poveljnik CZ Občine Ankaran v sodelovanju z vodjo intervencije prouči situacijo in na podlagi stanja in napovedi za naprej sprejme odločitev o pripravljenosti in aktiviranju občinskih sil in sredstev za ZRP.

Shema 1: Shema aktiviranja gasilskih enot pri tehničnih nesrečah, nesrečah v prometu in nesrečah z nevarnimi snovmi

Vir: Operativni gasilski načrt Občina Ankaran, 2021

Ob nenadni nesreči z nevarno snovo vodja intervencije odredi takojšnje aktiviranje gasilskih enot ter obvesti Poveljnika CZ Občine Ankaran o potrebi po aktiviraju drugih občinskih sil in sredstev za ZRiP. Za izvajanje ZRP ob nesreči z nevarno snovo Poveljnik CZ Občine Ankaran glede na oceno stanja aktivira naslednje sile za ZIR ter vključi v aktivnosti zaščite in reševanja:

- RKS-OZ Koper;
- pogodbena podjetja z gradbeno mehanizacijo;
- pogodbena podjetja za prehrano;
- policijsko postajo;

Delo poveljnika CZ in službe za podporo se organizira v prostorih občinske uprave na Lazaretu 4. Vodja intervencije določi in aktivira PGD-je, ki bodo sodelovala pri zagotavljanju pomoči.

Za zagotavljanje varnosti se aktivira oziroma obvesti policijska postaja, ki ureja cestni promet za intervencijska vozila, zavaruje območja dogajanja posameznih zaščitnih ukrepov in opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti. Policiji nudijo podporo redarji iz Medobčinske uprave Istra - Izpostava redarjev Ankaran.

Občina izvaja vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračil stroškov, ki jih imajo pripadniki občinskega sistema ZiR.

Občinske sile za ZRP, ki odidejo na prizadeto območje, se zberejo na svojih zbirališčih in se jim na podlagi potreb prizadetega območja določi delovišče.

D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

Postopek in načini aktiviranja:

Pozivanje – aktiviranje pripadnikov CZ izvaja OŠCZ na sedežu občine. Primarno se za aktiviranje uporabijo razpoložljive telefonske povezave. Po potrebi se uporabijo dokumenti za aktiviranje, ki se nahajajo na občini.

PGD se aktivira s pomočjo pozivnikov (ZARE) preko ReCO Koper na zahtevo vodje intervencije.

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij

6.3 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

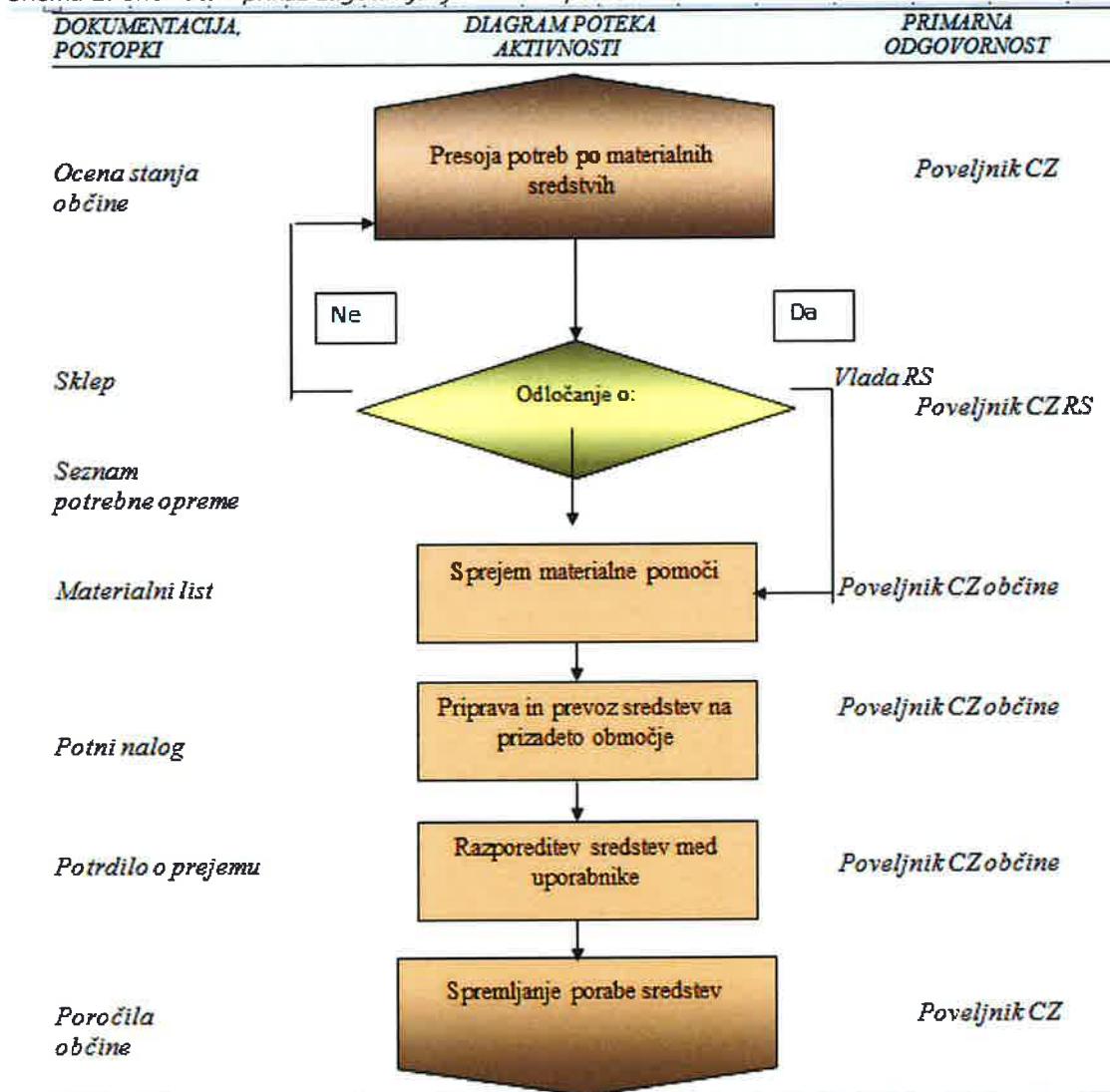
V primeru nesreče se uporablajo sredstva v lasti Občine Ankaran ter sredstva PGD Hrvatini in JZ GBK v skladu s sklenjeno pogodbo o opravljanju gasilske službe.

Materialna pomoč za katero lahko občina zaprosi regijskega poveljnika CZ pri odpravljanju posledic nesreče z nevarnimi snovmi obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki jo na območju občine ni mogoče dobiti (ELME, gradbena mehanizacija, električni agregati, naprave za prečiščevanje vode ipd.),
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- pomoč v hrani, pitni vodi, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev in oskrbo ljudi, ki so ostali brez doma,
- pomoč v finančnih sredstvih za kritje stroškov intervencij operativnih sestavov ZRP.

O uporabi materialnih sredstev iz državnih in regijskih rezerv za pomoč prizadetim ob nesreči z nevarno snovjo, finančnih sredstvih ter mednarodni pomoči, odloča Vlada RS, v nujnih primerih pa tudi poveljnik CZ RS oz. regijski poveljnik CZ. Posamezni strokovnjaki, reševalne enote in službe ter materialna pomoč, se zberejo na mestu intervencije, ki ga določi vodja intervencije. V kolikor to ni možno se slednji zberejo v prostorih občinske uprave na Regentovi 2.

Shema 2: Shematski prikaz zagotavljanja državne pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

7 UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1 Organi in njihove naloge

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNorg in 117/22). Operativno strokovno vodenje sil za ZRiP ob nesreči se organizira in izvaja kot enoten sistem.

Intervencijo vodi vodja intervencije. Ko se aktivira CZ mora delovanje vseh enot, služb in operativnih sestavov za zaščito in reševanje biti v skladu z usmeritvami Poveljnika CZ Občine Ankaran oz. vodje intervencije.

Za operativno vodenje in usmerjanje sil za ZRiP v podjetjih, zavodih in organizacijah, njihov organ upravljanja imenuje poverjenika CZ ter organizira enote in službe v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil ZRiP, ki jih izda vlada RS. Svoje delovanje ob nesreči koordinirajo s poveljnikom CZ Občine Ankaran ali vodjo intervencije.

7.1.1 Občinski organi

Župan:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- sprejme načrte zaščite in reševanja;
- skrbi za izvajanje ukrepov za preprečitev in zmanjšanje posledic nesreče;
- skrbi za obveščanje prebivalstva o nevarnostih, o stanju varnosti in o sprejetih zaščitnih ukrepih;
- opravlja naloge iz svoje pristojnosti;

Direktor občinske uprave:

- na predlog Poveljnika CZ Občine Ankaran odredi in koordinira ukrepe drugih oddelkov občinske uprave in javnih podjetij in zavodov iz občinske pristojnosti.

Občinska uprava in občinski svet:

- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči;
- zagotavlja pogoje dela za poveljnika CZ in OŠCZ;
- zagotavlja informacijsko podporo pri izvajanju nalog;
- nudi pomoč tehničnih služb s področja okolja in prostora;
- nudi pomoč službe za družbene dejavnosti;
- organizira delo in zagotavlja pogoje za delo komisije za ocenjevanje škode;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti;

Komisija za ocenjevanje škode

- ocenjevanje škode po nesreči z nevarnimi snovmi po prejetem sklepu o pričetku postopka za oceno škode, ki ga izda URSZR.
-

P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode
P – 15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči

7.1.2 Organi vodenja

Poveljnik CZ in namestnik poveljnika CZ Občine Ankaran:

- odreja aktiviranje štaba Civilne zaščite Občine Ankaran in drugih sil za ZiR;
- vodi in usmerja ZRiP ob naravnih in drugih nesrečah;
- odreja umik ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in območij;
- odreja uporabo določenih sredstev zvez oziroma njihovo vzpostavitev;
- odreja uporabo tujega zemljišča za potrebe ZiR;
- odreja porušitev objekta;

- odreja obvezno sodelovanje državljanov v ZiR v skladu z njihovimi sposobnostmi in sredstvi za ZiR;

OŠCZ Občine Ankaran:

- nudi Poveljniku CZ strokovno pomoč pri vodenju nalog ZRiP;
- organizira in izvaja reševalne intervencije iz občinske pristojnosti;
- zagotavlja informacijsko podporo;
- zagotavlja logistično podporo občinskim silam ZiR;
- opravlja administrativne in finančne zadeve.

Vodja intervencije:

- določa gasilske ekipe za sodelovanje in pomoč pri izvedbi ZRP ukrepov,
- koordinira aktivnosti s poveljnikom CZ oz. OŠCZ,
- poroča poveljniku CZ o situaciji in izvajanju ukrepov ZRP.

7.1.3 Občinske sile

Enote in službe Civilne zaščite:

- Opravljajo tiste naloge ZRP zaradi katerih so ustanovljene in sicer takrat, kadar jih ni mogoče zagotoviti s prostovoljnimi in poklicnimi izvajalci, javnimi službami, pogodbenimi izvajalci in drugimi.

7.1.4 Občinski pogodbeni izvajalci

Pogodbeni izvajalci gradbene stroke:

- odvoz ruševin in drugi gradbeno tehnični posegi v prostoru po navodilih poveljnika CZ

Pogodbeni izvajalci za zagotovitev prehrane:

- priprava prehrane za potrebe sistema zaščite in reševanja

Pogodbeni izvajalci za začasno nastanitev:

- začasna nastanitev in osnovna oskrba ogroženih in prizadetih občanov

7.1.5 Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja

GB Koper in Obalna GZ Koper:

- izvaja vse naloge ZRP ob požarih v skladu s pravili stroke,
- sodeluje in pomaga pri oskrbi s pitno vodo,
- sodeluje in pomaga pri izvedbi ukrepov ZRP ob nesreči z nevarno snovjo,
- sodeluje ali izvaja zavarovanje lokacije in/ali območja nesreče ter infrastrukturnih naprav in napeljav ob nesreči z nevarno snovjo,
- organizira ali sodeluje pri izvedbi takojšnjega začasnega umika prizadetih in ogroženih ljudi, živali in premoženja,
- izvaja določene naloge tehničnega reševanja ob nesreči z nevarno snovjo,
- izvaja splošno reševalne naloge ob nesreči z nevarno snovjo,
- sodeluje in pomaga pri izvajanju intervencijske sanacije in pri odpravi drugih posledic nesreče z nevarnimi snovmi.

Javno podjetje-Azienda pubblica Marjetica Koper, d.o.o:

- izklop vodovoda in vzdrževanje sistema oskrbe s pitno vodo ob nesreči z nevarno snovjo;
- sodelovanje z enoto za tehnično reševanje (gradbena organizacija).

Zdravstveni dom Koper:

- prva pomoč in nujna medicinska pomoč poškodovanim in obolelim ob nesreči z nevarno snovjo,
- sodelovanje z OŠCZ ob nesreči z nevarno snovjo.

Splošna bolnišnica Izola:

- izvaja nujno specialistično zdravstveno pomoč, ki jo zagotavljajo splošne in specialistične bolnišnice,
- sprejme poškodovane in ranjene v nadaljnjo zdravljenje
- ter izvaja druge ukrepe in naloge iz svoje pristojnosti.

Delovanje zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah je urejeno s predpisi MZ o delu zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah.

Center za socialno delo Južna Primorska, enota Koper:

- zagotavlja ustrezne pogoje za bivanje v socialno varstvenih zavodih (domovih starejših občanov, varstveno delavnih centrih, centrih za usposabljanje in delo in posebnih zavodih),
- sodeluje pri nastanitvi ogroženih skupin prebivalstva, predvsem oskrbovancev v socialnovarstvenih zavodih,
- zagotavlja socialnovarstvene storitve,
- zagotavlja izplačila denarno socialne pomoči,
- sprejema vloge za oprstitev plačila socialno varstvenih storitev,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Policijска postaja Koper

- varuje življenje, osebno varnost in premoženje ljudi na prizadetem območju;
- ureja promet v skladu z določenim prometnim režimom;
- vzdržuje javni red;
- v skladu z nastalimi razmerami preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške;
- sodeluje pri izvajanjju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti v skladu z zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev.

Upravna enota Koper

- ureja državljanska stanja – izdaja javne listine (osebne izkaznice, potne listine, vozniška in prometna dovoljenja, smrtovnice),
- pripravlja obvestila za sredstva javnega obveščanja o načinu in možnostih za pridobitev ustrezne javne listine,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Elektro Primorska, enota Koper:

- vzpostavi takojšen nadzor nad okvaro elektro infrastrukture;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Veterinarske organizacije:

- dajanje prve veterinarske pomoči poškodovanim živalim,
- zasilni zakol poškodovanih živali,
- odstranjevanje živalskih trupel ter
- izvajanje drugih higieniskih in proti epidemijskih ukrepov za zaščito živali.

Uprava za varno hrano, veterino in varstvo rastlin, območni urad Koper

- spremišča gibanje obolele živine v regiji,
- izdaja navodila za zdravljenje obolele in poškodovane živine,
- sodeluje z Veterinarsko upravo Republike Slovenije in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Piran

- izdela oceno posledic ogroženosti kulturne dediščine na prizadetem območju,

- usmerja aktivnosti za zaščito in reševanje kulturne dediščine, določi ustrezne lokacije, zagotavlja delovno silo, materialna sredstva ter rešitve za zavarovanje kulturne dediščine,
- organizira in usposablja strokovne ekipe za zaščito in obnovo kulturne dediščine,
- izdela program celovite obnove poškodovanih kulturnih spomenikov in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

RKS OZ Koper

- sodelovanje pri oskrbi prizadetega prebivalstva z najnajnejšimi živili, oblačili, vodo in drugimi najnajnejšimi življenjskimi potrebščinami,
- opravljanje nalog prve medicinske pomoči,
- spremljanje in oskrba evakuiranega prebivalstva,

Škofijska Karitas Koper

- sodelovanje pri oskrbi prizadetega prebivalstva z najnajnejšimi živili, oblačili, vodo in drugimi najnajnejšimi življenjskimi potrebščinami.

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR
P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-26	Pregled centrov za socialno delo
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij

7.2 Operativno vodenje ob nesrečah z nevarnimi snovmi

Mišljene so nesreče z nevarno snovjo manjšega obsega v cestnem, železniškem in pomorskom prometu, v stanovanjskih in drugih objektih neindustrijskega značaja ipd. Način in obseg ukrepanja se loči glede na obseg nesreče in sicer:

1. dogodek – ko gasilska služba obvladuje situacijo,
2. nesreča – ko gasilci potrebuje pomoč Poveljnika CZ Občine Ankaran in občinskih sil za ZRP.

Ob prispelem obvestilu v ReCO Koper o nesreči z nevarno snovjo na območju Občine Ankaran, le ta o tem obvesti GB Koper, ki takoj intervenira s svojimi razpoložljivimi potenciali, opravi vpogled v nastalo situacijo, jo na hitro oceni ter o svojih ugotovitvah obvesti ReCO Koper.

DOGODEK - OSNOVNA INTERVENCIJA

Če vodja intervencije oceni, da ne potrebuje dodatne pomoči v sredstvih in delovni sili in da bo s svojimi silami uspel zagotoviti reševanje ob nesreči z nevarno snovjo, le-to stori, o svoji odločitvi pa obvesti ReCO Koper.

NESREČA - RAZŠIRJENA INTERVENCIJA

Če vodja intervencije oceni, da bo potreboval pomoč, o tem obvesti ReCO Koper, ki izvede obveščanje odgovornih oseb v Občini Ankaran (poveljnik CZ Občine Ankaran, namestnik poveljnika CZ in župan). V tem primeru ReCO Koper po posvetu s prvim, ki se je odzval in če je vodja intervencije zahteval takojšnjo pomoč dodatnih reševalcev, lahko takoj in prednostno aktivira tudi operativce – reševalce za primere nesreč z nevarno snovo iz operativnih gasilskih enot prostovoljnih gasilskih društev, v kolikor jih PGD imajo.

Ukrepanje ob radiološki, kemični, biološki kontaminaciji

Vodenje aktivnosti ob RKB kontaminaciji vodijo vodja gasilske intervencije, poveljnik CZ Občine Ankaran s štabom CZ Občine Ankaran odvisno od obsega, situacije in razmer nesreče ter virov ogrožanja. Ob veliki RKB kontaminaciji vodenje prevzame poveljnik CZ Občine Ankaran po posvetu z vodjo gasilske intervencije. Poveljnik CZ Občine Ankaran zagotovi izvedbo začetnih aktivnosti, kot so: ugotavljanje parametrov in posledic nesreče, ugotavljanje ogroženosti, triča možnih ukrepov, hierarhično povezovanje. V nadaljevanju odloča o izvajanju ukrepov ZRP ter aktiviraju sil in sredstev.

Ukrepanje ob najdbi, razlitju ali razsutju neustrezno uskladiščenih in zavarovanih neznanih nevarnih snovi na črnih odlagališčih

1. Po odkritju – najdbi nevarne snovi ReCO Koper obvesti GB Koper, ki opravi ogled (laično identifikacijo), oceni in ugotovi ali gre za ogrožanje okolja ali ne, ter po potrebi izvede ukrepe za zaščito in preprečevanje onesnaženja okolja. Če ugotovi, da nevarna snov neposredno ne ogroža okolja, o svojih ugotovitvah obvesti ReCO Koper in prepusti zadevo pristojnemu inšpektoratu.
2. Če nevarna snov ogroža okolje (izteka, je razsuta, zaudarja, ipd.), potem gasilska enota (GB Koper) izvede:
 - dokončno identifikacijo nevarne snovi (če le ta ni mogoča, se pokliče pristojne strokovne službe),
 - zavarovanje in preprečitev (nadaljnega) onesnaženja okolja,
 - o svojih aktivnostih obvesti ReCO Koper.

Nesreča v industriji

Ob veliki nesreči oz. v primeru, da je obseg nesreče prešel okvire podjetja, se vodenje in upravljanje izvaja v sodelovanju s poveljstvom GB Koper in poveljnikom CZ (če so potrebne dodatne sile in sredstva sistema ZRP Občine Ankaran).

OŠCZ poskrbi za pridobitev podatkov o vzrokih nesreče in če so izpolnjeni zakonski pogoji (namerna povzročitev ali povzročitev iz velike malomarnosti) terja povrnitev stroškov intervencije.

Intervencija ob neznani nevarni snovi

V primeru nesreče z neznano nevarno snovo, mora vodja intervencije na podlagi zaznavnih znakov poskušati identificirati snov. Če to ni mogoče je potrebno aktivirati ekološki mobilni laboratorij ELME za izvedbo vzorčenja snovi. Če tudi to ni mogoče ali pa še vedno ni identifikacije nevarne snovi, vodja intervencije o tem obvesti ReCO Koper in zahteva pomoč drugih državnih enot.

Ob večjih nesrečah, ki so prizadele območje dveh ali več regij, organizira in vodi dejavnosti za ZRP poveljnik CZ RS v skladu s svojimi pristojnostmi in odločitvami Vlade RS. Ministrstva in drugi državni organi organizirajo dejavnosti iz svoje pristojnosti v skladu z odločitvami poveljnika CZ RS oziroma Vlade RS.

Logistično podporo silam ZRP, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materiala, prevoza, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva, zagotavlja štab CZ Občine Ankaran s službo za podporo.

Posledice nesreče je treba čim prej ustrezno dokumentirati. Prav tako je treba dokumentirati tudi vse odločitve občinskega poveljnika CZ in drugih organov.

Štab CZ Občine Ankaran mora ob nesreči z nevarnimi snovmi čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne pomoči, nato pa se osredotočiti na izdelavo strategije ukrepanja do zagotovitve osnovnih pogojev za življjenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog ter nosilce koordinacije.

Štab CZ Občina Ankaran mora ob sodelovanju štaba CZ za Obalno regijo ter štaba CZ RS, zagotoviti začasna prebivališča in osnovne pogoje za življenje vsem prizadetim osebam, ki zaradi nesreče z nevarno snovjo ne morejo več bivati v svojih domovih.

Štab CZ Občine Ankaran organizira svoje delo na osnovni lokaciji v stavbi OU na Lazaretu 4. Če delo na tej lokaciji zaradi poškodovanosti objekta, poškodovanih komunikacij ali zaradi drugih razlogov ni mogoče, se štab preseli na rezervno lokacijo v prostore OU na Regentovi 2.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ

7.3 Organizacija zvez

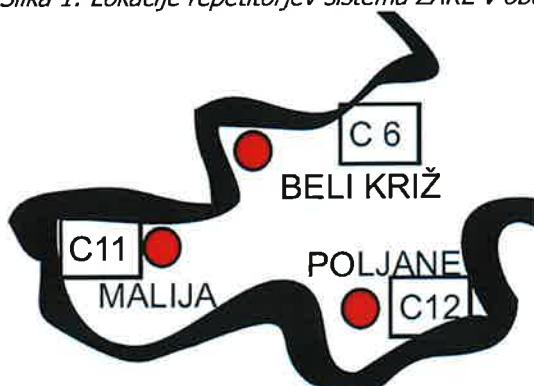
Pri prenosu podatkov in govornem komuniciraju se lahko skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter Zakonom o telekomunikacijah uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka s storitvami oziroma zvezami, kot so:

- storitve:
 - elektronska pošta;
- zveze:
 - radijske zveze (ZA-RE, ZA-RE DMR, TETRA),
 - satelitske zveze za prenos podatkov mobilnih enot,
 - paketni radio za prenos podatkov in druge zveze, ki jih uporablja Zveza radioamaterjev Slovenije
 - sistem javne stacionarne telefonije,
 - mobilna telefonija,
 - prenosne bazne postaje mobilne telefonije,
 - internet/svetovni splet,
 - elektronska pošta;
 - sistem zvez, ki jih uporablja SV.

Osnovna zveza med ReCO Koper in Štabom CZ za Obalno regijo ter šabi CZ občin je telefonska zveza. Za delo med ReCO Koper, Štabom CZ za Obalno regijo, šabi CZ občin in vodi intervencij pa se uporabljajo trije repetitorski kanali (11-Malija, 12-Poljane, 06-Beli križ), za delo vodje intervencije do operativnih enot pa se uporabljajo simpleksni kanali, ki jih določa in odobri ReCO Koper.

Sistem zvez ZA-RE

Slika 1: Lokacije repetitorjev sistema ZARE v obalni regiji

Vir: http://www.sos112.si/slo/izpostava_page.php?IzpostavaID=3&src=65.htm

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZA-RE

Mobilne repetitorske postaje se uporabljajo za nadomestilo izpadlih repetitorskih postaj radijske mreže sistema zvez ZA-RE ali za izboljšanje delovanja te mreže, če gre za lokacijo s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZA-RE ali za potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZA-RE ob nesreči.

Podsistem osebnega klica

V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebnega klica (pozivniki). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebnega klica. Sporočila pošilja ReCO Koper.

P – 19

Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+

8 ZAŠČITNI UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči

Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah obsegajo vse tiste ukrepe in dejavnosti, ki so potrebni za odpravljanje posledic nesreče, da se zagotovijo osnovni pogoji za življenje ter zagotovijo pogoji za trajno obnovo prizadetega območja. Dejavnosti za zagotovitev osnovnih življenjskih pogojev obsegajo zlasti oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili, električno energijo, ureditev nujnih prometnih povezav, komunalnih storitev, oskrbo živali in nujno zavarovanje kulturne dediščine. Izvajanje zaščitno-reševalnih ukrepov na prizadetem območju je v pristojnosti Občine Ankaran. V kolikor Občina Ankaran s svojimi silami in sredstvi ne zmora izvesti zaščitnih ukrepov, zaprosi za pomoč regijo.

8.1.1. Radiološka, kemična in biološka zaščita

Luka Koper, ki v delovnem procesu na območju Občine Ankaran uporablja, proizvaja, prevaža in skladišči nevarne snovi oziroma kemikalije mora načrtovati in izvajati obvezne varnostne ukrepe za preprečevanje večjih nesreč s kemikalijami in za zmanjšanje posledic teh nesreč za ljudi in okolje (zmanjšanje tveganja za okolje).

Ravno tako mora vzpostaviti in vzdrževati pripravljenost za ukrepanje, organizirati potrebne sile za reševanje in pomoč, zagotoviti obveščanje in alarmiranje delavcev in okoliškega prebivalstva o nevarnostih.

Občinske enote za RKB-zaščito (gasilske enote) izvajajo predvsem dekontaminacijo, hkrati pa pomagajo prebivalcem pri izvajanju zaščitnih ukrepov in dekontaminaciji vode, hrane, živine, krme, opreme, tehničnih sredstev, objektov, javnih površin in drugih sredstev.

Za ugotavljanje nevarne snovi, jemanje vzorcev na terenu ter izvajanja laboratorijskih analiz in preiskav se uporabi laboratorij NLZOH Koper. Zahtevnejše terenske in laboratorijske preiskave in analize (preko CORS se zaprosi za pomoč) izvaja pooblaščeni mobilni ekološki laboratorij (ELME - ekološki laboratorij z mobilno enoto pri Inštitutu Jožef Štefan oziroma MEEL – mobilna enota ekološkega laboratorija pri NLZOH). Ravno tako se po potrebi preko CORS zaprosi za pomoč državna pogodbena podjetja za odvoz nevarnih snovi.

Vse sile, ki intervenirajo na območju, pri katerem je možno da pride do nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje morajo imeti zagotovljeno osebno zaščitno opremo (zaščitne maske z ustrezнимi filteri, izolirni dihalni aparati, gumijasti kombinezoni).

8.1.2 Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični zaščitni ukrepi se praviloma načrtujejo z akti o prostorskem in urbanističnem načrtovanju ter z gradbenimi načrti v skladu s predpisi (Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (UL RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22) ter Navodilo o izvajanju zaščitnih ukrepov (UL RS, št. 39/94)). Ti ukrepi se uveljavljajo z namenom, da se preprečijo oziroma zmanjšajo škodljivi vplivi naravnih in drugih nesreč ter da se omogoči zaščita, reševanje in pomoč.

Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se izvajajo takoj po prvih obvestilih o nesreči z nevarno snovjo. Glede na stanje, mora vodja intervencije takoj predlagati ukrepe za odstranjevanje in sanacijo terena oz. zemljišča, če gre za razlitje nevarne snovi ter predlagati ukrepe, ki so potrebni za zavarovanje ljudi.

Za rušenje neuporabnih objektov ter odstranjevanje ruševin je odgovorno Javno podjetje-Azienda pubblica Marjetica Koper.

8.1.3 Evakuacija

Evakuacija je kompleksen socialni proces, ki je posledica opozorila ali dejanske nuje. Vključuje začasen umik oseb z ogroženega območja, njihovo začasno zavetje in vrnitev domov. Evakuacija lahko obsega tudi nujno preselitev živine in drugih domačih živali, kulturne dediščine ter dobrin, ki so nujno potrebne za življenje.

Evakuacija ogroženih in prizadetih prebivalcev in živali se izvaja na podlagi Navodila o izvajanjju zaščitnih ukrepov (UL RS, št. 39/94), če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti. Evakuacijo lahko odredi pristojni poveljnik Civilne zaščite, izvajajo jo policisti, pri živilih gasilci ob pomoči veterinarjev. Poveljnik CZ Občine Ankaran sprejme sklep o evakuaciji. Naredi se seznam prebivalcev, ki so na ogroženem območju in ki jih je potrebno evakuirati. Oceni se tudi, kakšna sredstva so potrebna za evakuacijo (prevozna sredstva, materialno – tehnična sredstva itd.).

Evakuacija se ob nesreči z nevarno snovjo izvaja v zaprtih, urejenih, pokritih prostorih. Določi se evakuacijska sprejemališča, ki so varna in primerna za nastanitev. Ko poveljnik CZ Občine Ankaran oceni, da kapacitete OŠV ter drugih zaprtih prostorov niso zadostne ali iz kakršnih koli drugih razlogov niso primerne za evakuacijsko sprejemališče, odredi postavitev šotorov na primernih zunanjih, t.i. evakuacijskih sprejemališčih na prostem pri čemer je potrebno upoštevati vplive zahajanja nevarne snovi na mesto sprejemališča.

V Občini Ankaran so to:

- LAZARET	Parkirišče poleg prostorov občinske uprave
- DEBELI RTIČ	Igrische na območju bivše plaže MNZ
- VALDOLTRA	Igrische nad OBV
- REGENTOVA 4 (OŠV)	Šolsko igrišče
- KOCJANČIČEVA ULICA	Parkirišče ob zaklonišču
- SVETA KATARINA	Parkirišče ob nogometnem igrišču

Vrste evakuacije: preprečevalna, zaščitna, reševalna in obnovitvena.

Vremenske razmere za evakuacijo

Ob evakuaciji moramo predvideti vremenske razmere ter zimska, poletna in prehodna obdobja.

Zimsko obdobje – november, december, januar, februar

Poletno obdobje – maj, junij, julij, avgust

Prehodno obdobje – marec, april, september, oktober

Poveljnik CZ Občine Ankaran, lahko tudi vodja intervencije v skladu s posebnimi pooblastili iz 85. člena ZVNDN, odredi umik ljudi, živali, premične kulturne dediščine in premoženja iz ogroženih objektov in območij v kolikor obstaja potencialna nevarnost eksplozije, uhajanja nevarnih snovi in podobno, če ne more drugače zavarovati ljudi, živali in premoženja. Pri izvajanjju evakuacije je potrebno prednostno obravnavati bolne in ostarele, invalide, rekonvalescente, nosečnice ter matere in samohranilke z nepreskrbljenimi otroki.

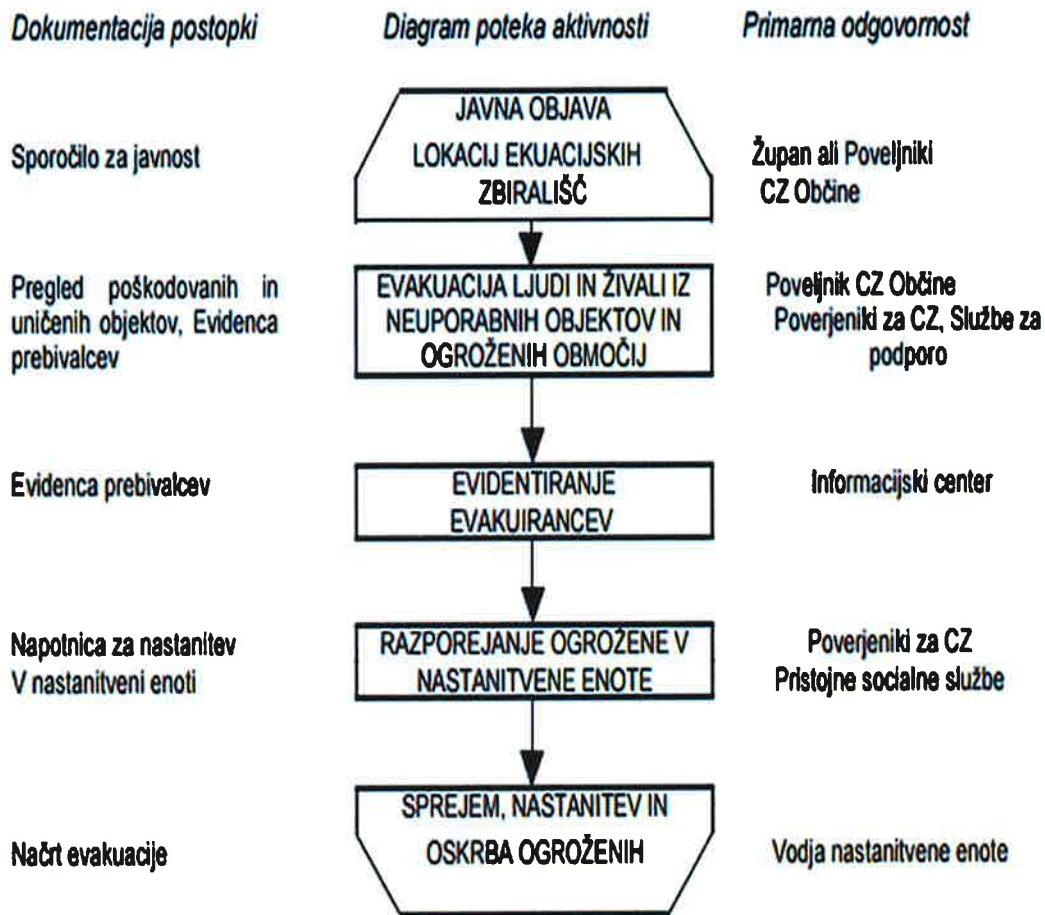
Območje evakuacije na predlog vodje intervencije določi poveljnik CZ Občine Ankaran. Evakuacijska zbirališča in sprejemališča so namenjena le tistim prebivalcem, ki se po obvestilu za evakuacijo ne morejo umakniti sami s svojimi ali javnimi prevoznimi sredstvi. Če je nevarnost huda in neposredna, na predlog vodje intervencije poveljnik CZ Občine Ankaran določi evakuacijska zbirališča in poskrbi za javno objavo. Evakuacijo praviloma izvedejo evakuirani z lastnimi prevoznimi sredstvi. Po potrebi se organizirajo za ta namen avtobusni prevozi. Vozila za prevoz lahko v primerih hude neposredne nevarnosti v skladu s posebnimi pooblastili zahteva poveljnik CZ Občine Ankaran.

Če je le mogoče, je potrebno urediti nastanitvene zmogljivosti za ljudi na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom. V kolikor vseh ni mogoče namestiti na lokacije v Občini Ankaran, se del prebivalcev evakuira v sosednje neprizadete občine ali regije.

Podjetja, ki skrbijo za ceste, poskrbijo za zapore državnih cest med izvajanjem evakuacije (Direkcija za ceste, CPK d.d.), medtem ko zapore občinskih cest izvede občina.

Pri evakuaciji sodelujejo enote CZ, gasilci, policija, po potrebi SV in prostovoljci.

Shema 3: Diagram poteka aktivnosti evakuacije ogroženih prebivalcev

Diagram poteka aktivnosti evakuacija

P – 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P – 20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P – 21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za prebivališča
P – 22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
D – 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči

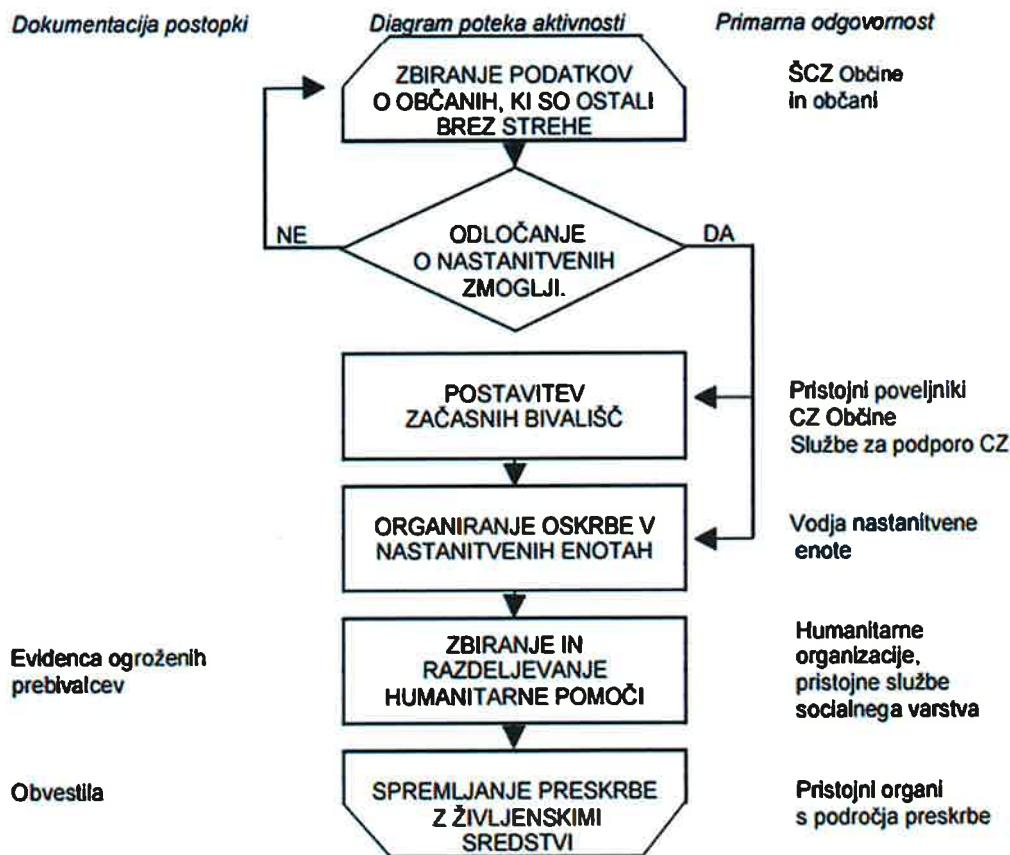
8.1.4 Sprejem, evidentiranje in oskrba ogroženih prebivalcev

Sprejem, evidentiranje in oskrba ogroženih prebivalcev obsegata nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, obleko ter drugimi pomembnimi sredstvi, oskrbo z električno energijo, urejanje začasnih prebivališč in sprejemališč, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomoč ter obveščanje in izobraževanje šoloobveznih otrok.

Oskrba prebivalcev na ogroženem območju obsega tudi zagotavljanje nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture, nujno zdravstveno oskrbo živali, zagotavljanje in zaščito nujne živinske hrane ter zagotavljanje drugih osnovnih pogojev za življenje.

Shema 4: Diagram poteka aktivnosti sprejema in oskrbe ogroženih prebivalcev

Diagram poteka aktivnosti sprejema in oskrbe ogroženih prebivalcev

Oskrba prebivalcev z vodo

V primeru naravne ali druge nesreče, kjer obstaja možnost, da se vodovodni sistemi poškodujejo ali uničijo, je dolžnost Občine Ankaran, da oskrbi občane s pitno vodo. Aktivira svoje zaposlene in prostovoljce za razdeljevanje vode.

Pri oskrbi z vodo je potrebno zagotoviti večje kapacitete vode v vodohranih, potrebno je osveščati ljudi v bolj racionalno porabo vode ter povečati kapacitete cistern za prevoz vode k tistim prebivalcem, ki so v primeru naravne ali druge nesreče bolj ogroženi in izpostavljeni pomanjkanju vode.

Za učinkovito izvajanje navedenih nalog je treba zagotoviti:

- dobro organizirane, usposobljene in opremljene organizacije za oskrbo z vodo,
- učinkovito sodelovanje organizacij za oskrbo z vodo z gasilskimi organizacijami,
- osveščanje ljudi v bolj racionalno porabo vode.

Sile za zaščito, reševanje in pomoč, ki sodelujejo pri oskrbi z vodo so:

- JZ GB Koper, PGD Hrvatini in po potrebi ostala PGD iz sestave OGZ Koper,
- organizacije za oskrbo z vodo,
- javno komunalno podjetje.

Ob potrebi po oskrbi z vodo se izvajajo naslednje aktivnosti:

- obvestilo o potrebi po oskrbi z vodo,
- aktiviranje sil in sredstev,
- obveščanje pristojnih organov in služb,
- obveščanje javnosti na krajevno običajen način,
- ukrepanje ob potrebi po oskrbi z vodo,
- zaključek intervencije.

Obvestilo o potrebi po oskrbi z vodo prejme ReCO Koper, in sicer od Operativno komunikacijskega centra Policijske uprave, od občanov ali/in komunalnega podjetja.

Na osnovi obvestila operativni delavec v ReCO Koper aktivira potrebne sile ali pa sile na občinski ravni aktivira poveljnik CZ Občine Ankaran.

ReCO Koper ali poveljnik CZ Občine Ankaran o večji potrebi oskrbe z vodo obvesti župana oziroma drugo odgovorno osebo v občini in Javno podjetje-Azienda pubblica Marjetica Koper, d.o.o. Poleg tega obvesti še vodjo Izpostave URSZR Koper, poveljnika CZ za Obalno regijo in CORS.

Ogroženo prebivalstvo se o oskrbi z vodo obvešča preko medijev javnega obveščanja in na lokalno običajen način. Da se jim navodila za ravnanje ob pomanjkanju vode. Pri obveščanju je večji poudarek na izvajanju naslednjih aktivnosti:

- določitev lokacij za odvzem in dostavo vode,
- ureditev mest za odvzem in dostavo vode,
- prevoz in dostava vode do uporabnika,
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.

Zbiranje podatkov o občanih, ki so ostali brez bivališča ter urejanje sprejemanja in začasnega bivališča izvajajo Poveljnik CZ Občine Ankaran in Štab CZ Občine Ankaran.

Začasno nastanitev odreja poveljnik CZ Občine Ankaran. Za izvedbo poskrbi in usklajuje štab CZ občine ob pomoči humanitarnih organizacij in občanov v okviru sosedske pomoči. Slednji nudijo pomoč tudi pri morebitni evakuaciji živali.

Oskrba prebivalcev s hrano

Ob naravnih ali drugih nesreč, ki je večjega obsega in traja več kot 24 ur, se po odredbi poveljnika CZ Občine Ankaran aktivirajo pogodbena podjetja za zagotavljanje prehrane, saj je občina v daljši intervenciji ogroženim in evakuiranim prebivalcem, ter reševalcem v intervenciji dolžna zagotavljati en topel obrok na dan.

Sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev organizira občina, preko občinskega Štaba CZ, izvajajo pa javne službe in organizacije za socialno skrbstvo, otroško varstvo, šolstvo, varstvo invalidov, zdravstveno varstvo (Zdravstveni dom Koper, Center za socialno delo Južna Primorska, enota Koper, OŠV Ankaran, Delfino blu). Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo tudi prostovoljne (ZSKSS Steg Ankaran 1,) in humanitarne organizacije (RKS OZ Koper - občinska organizacija Ankaran, Škofijska karitas Koper).

P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih bivališč
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj

8.1.5 Zaščita območja nesreče z nevarno snovjo

Zaščito območja prizadetega z nesrečo z nevarno snovjo oz. širšega območja nesreče izvajajo pripadniki policije (Policjska postaja Koper). Za koordinacijo z vodjo intervencije in Poveljnikom Civilne zaščite Občine Ankaran je pristojen vodja policijske intervencije. Policiisti s trakovi in drugimi fizičnimi zaporami označijo območje nesreče in preprečijo dostop nepooblaščenim osebam.

8.1.6 Zaščita kulturne dediščine

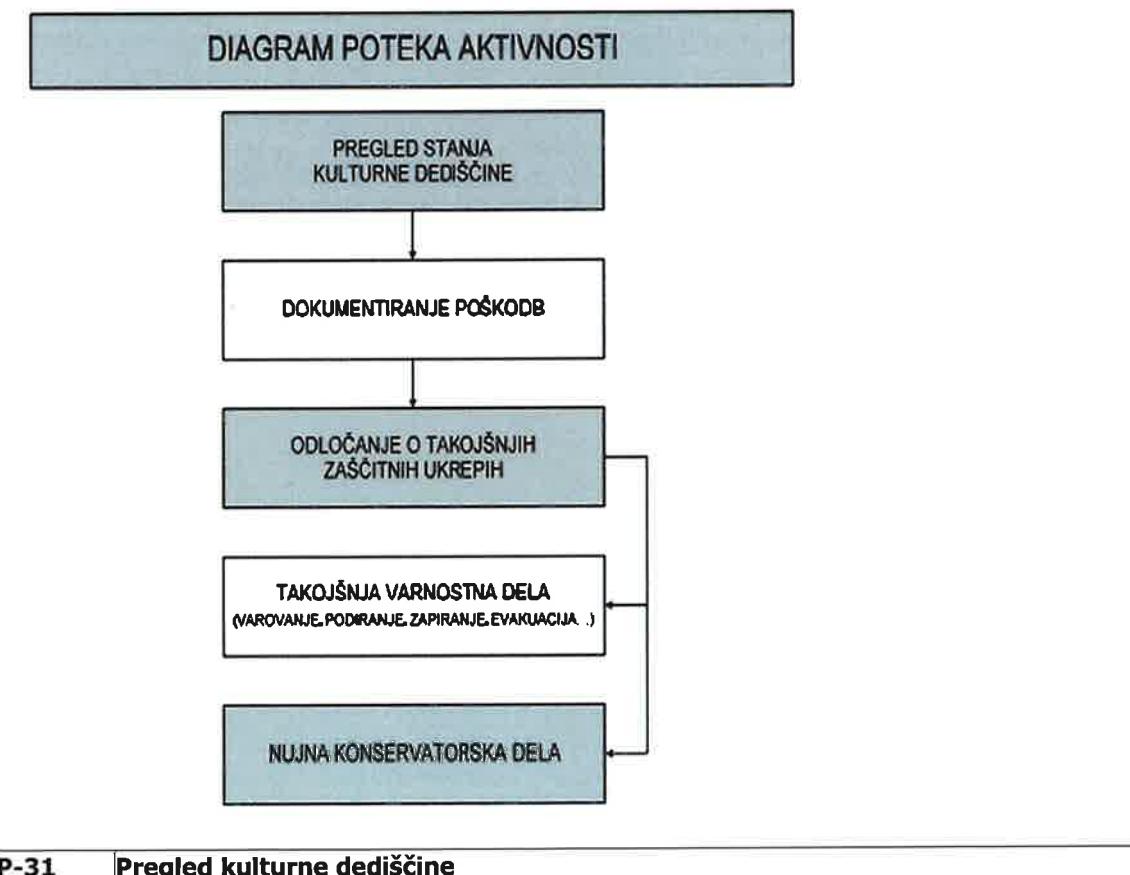
Po nesreči z nevarno snovjo v Občini Ankaran je pomembno ugotoviti morebitno škodo na kulturni dediščini, izvesti ukrepe za preprečitev nadaljnjega propadanja, mobilizirati strokovne ekipe za pomoč, koordinacijo in nadzor reševanja kulturne dediščine, izdelati program sanacije škode in program obnove poškodovanih kulturnih spomenikov.

Kulturna dediščina, ki je na območju Občina Ankaran je v pristojnosti Zavoda za naravno in kulturno dediščino Piran, ki izvaja naloge v skladu s svojim načrtom za ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pri nalogah pa mu po potrebi pomagajo strokovni delavci, pripadniki CZ, prostovoljne gasilske enote in prostovoljci.

Zavod za naravno in kulturno dediščino izdela oceno posledic in ogroženosti kulturne dediščine na prizadetem območju:

- usmerja dejavnosti za zaščito in reševanje kulturne dediščine, določi ustrezne lokacije, zagotavlja delovno silo, materialna sredstva ter rešitve za zavarovanje kulturne dediščine,
- organizira in usposablja strokovne ekipe za zaščito in obnovo kulturne dediščine,
- izdela program celovite obnove poškodovanih objektov in območja kulturne dediščine,
- zagotavlja podatke o dediščini in njeno ogroženost,
- usmerja dejavnost za zaščito in reševanje kulturnih lastnosti stavb in območij, ki so dediščina in spomenikov državnega pomena,
- zagotavlja delovno silo in njeno usposobljenost ter materialna sredstva ter izdela ustrezne programe obnove.

Shema 5: Diagram poteka aktivnosti ob nastanku škode na kulturni dediščini

8. 2 Naloge zaščite in reševanja

8.2.1 Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

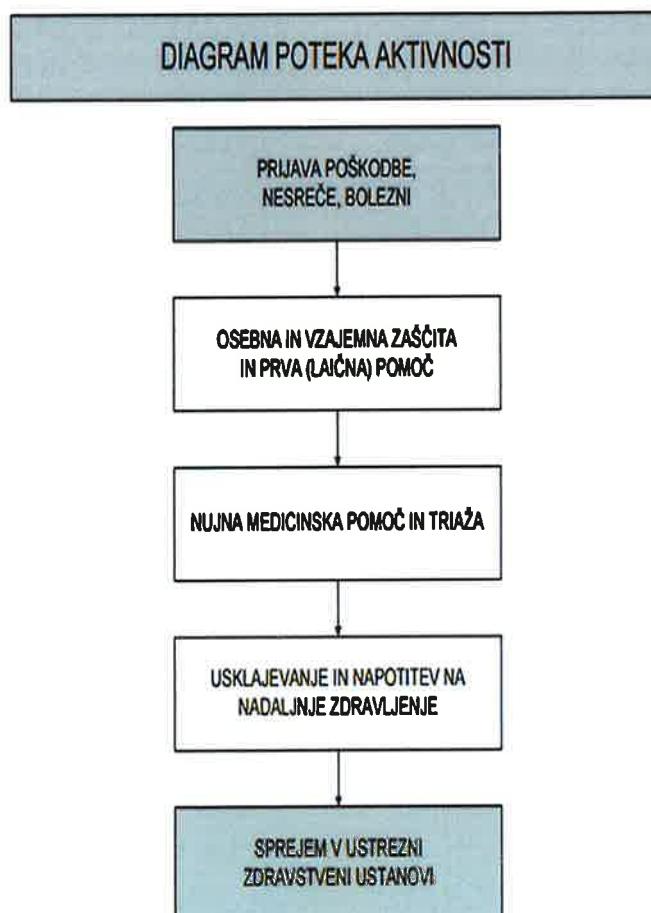
V okviru nujne medicinske pomoči se ob nesreči z nevarno snovjo izvajajo naslednji ukrepi:

- nudjenje prve (laične) pomoči, ki jo dajejo posamezniki na kraju dogodka,
- nudjenje zdravstvene pomoči, ki jo daje zdravstveno osebje na terenu ali v zdravstvenih ustanovah,
- nudjenje nujne specialistične zdravstvene pomoči,
- izvajanje higieniskih in proti epidemičnih ukrepov,
- oskrba z zdravili, sanitetnim materialom in opremo,
- identifikacija mrtvih.

Manjše poškodbe si prizadeti prebivalci oskrbijo sami v okviru osebne in vzajemne zaščite. V primeru hujših poškodb pa prizadeti prebivalci preko ReCO Koper obvestijo ustrezne zdravstvene službe, katere nudijo nujno medicinsko pomoč, triažo in napotitev v ustrezne zdravstvene ustanove.

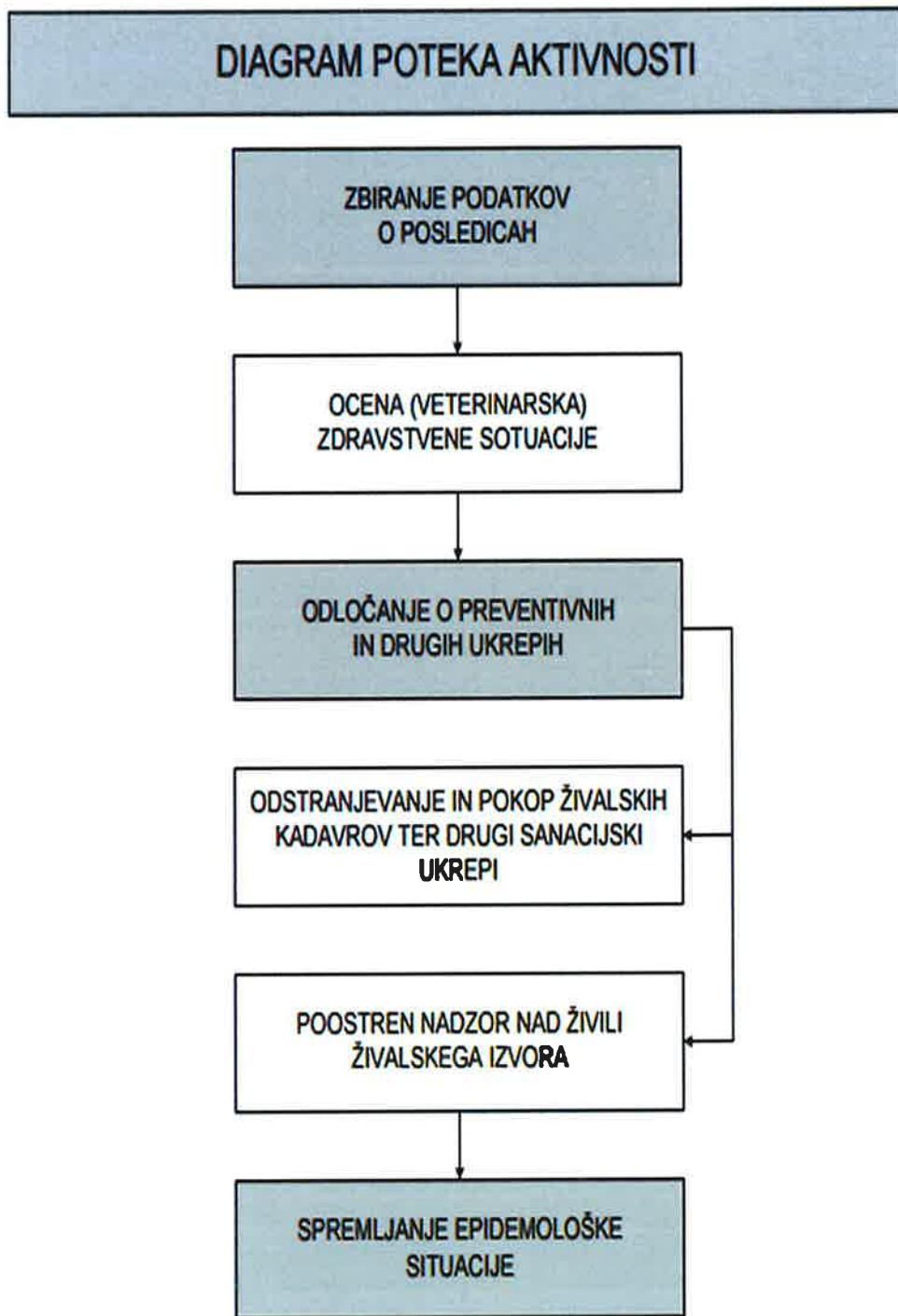
Dokler je mogoče, se prva medicinska pomoč nudi v ZD Koper, v primeru da je število poškodovanih ob nesreči z nevarno snovjo večje, se aktivirajo službe nujne medicinske pomoči sosednjih občin, zdravstvene ustanove pa začnejo delovati v skladu z navodilom Ministrstva za zdravstvo o delu zdravstva ob naravnih in drugih nesrečah oziroma skladno z Načrtom ukrepanja ob množičnih nesrečah na območju Slovenske Istre. Pri izvajanju teh nalog po potrebi sodeluje tudi Vojaška zdravstvena enota (VZE).

Shema 6: Diagram poteka aktivnosti pri nujni medicinski pomoči

8.2.2 Prva veterinarska pomoč

Shema 7: Diagram poteka aktivnosti pri prvi veterinarski pomoči

Prva veterinarska pomoč ob nesreči z nevarnimi snovmi obsega:

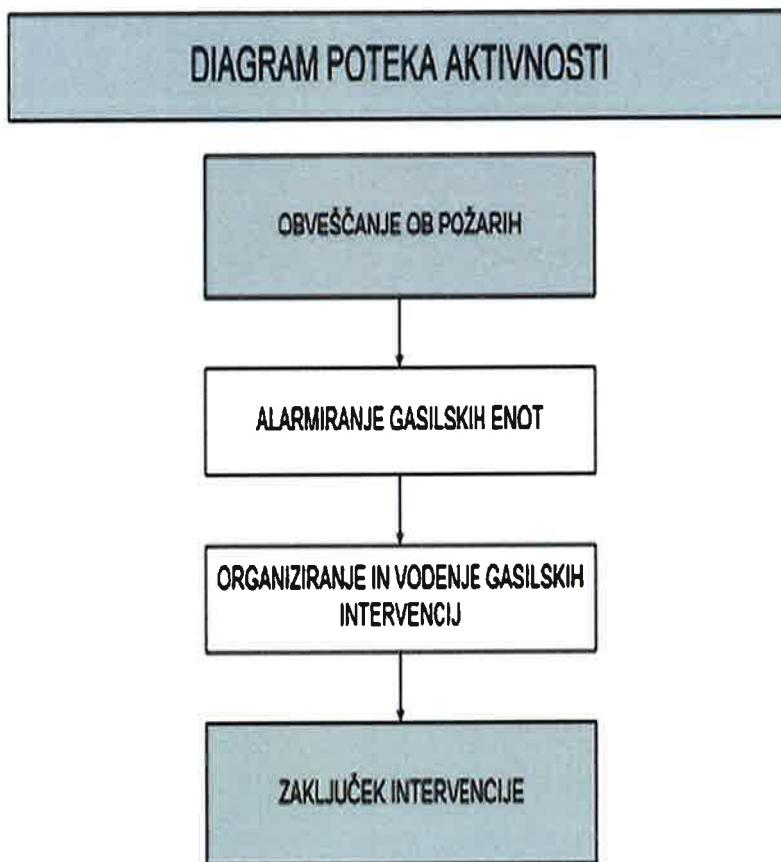
- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju,
- veterinarsko oceno zdravstvene situacije,
- nujno veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim (nujna veterinarska pomoč je poseg, s katerim se odpravi neposredna nevarnost za življenje živali),

- zakol poškodovanih živali,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel ter druge sanacijske ukrepe,
- poostren nadzor nad živili živalskega izvora in varnostjo živil rastlinskega izvora,
- sodelovanje pri dekontaminaciji živine,
- izvajanje drugih higieniskih in protiepidemijskih ukrepov,
- spremljanje epidemiološke situacije.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo enote za prvo veterinarsko pomoč, delavci UVHWVR, OU Koper, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarji oziroma veterinarske organizacije s koncesijo (Veterinarska ambulanta Koper d.o.o.).

P-29	Pregled veterinarskih organizacij
-------------	--

8.2.3 Gašenje in reševanje ob požarih

Aktivnosti v okviru ukrepa gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsegajo naslednje naloge:

- aktivnosti na področju preventive s katerimi preprečujemo ali zmanjšujemo možnost za nastanek požarov (lastniki zgradb in podjetij...),
- aktivnosti za preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi (uporabniki, vzdrževalci naprav,...),
- gašenje požarov,
- reševanje ob požarih in eksplozijah.

Naloge izvajajo poklicne (GB Koper), industrijske (Luka Koper) in prostovoljne gasilske enote članice OGZ Koper. GE sodelujejo tudi pri drugih nalogah ZRP, posebno pri tehničnem reševanju, RKB zaščiti, reševanju na vodi, oskrbi s pitno in sanitarno vodo ter PP.

Za gašenje in reševanje na težko dostopnem terenu se lahko sile in sredstva za reševanje (reševalci, gasilci, gasilska in druga intervencijska vozila) do kraja nesreče prepelejo tudi s helikopterji Policije in SV.

Za naloge gašenja in reševanja ob požarih v Občini Ankaran se v aktivirajo:

- Gasilska brigada Koper se aktivira ob vsaki nesreči z nevarno snovjo,
- prostovoljna gasilska društva skladno z občinskim operativnim gasilskim načrtom,
- industrijska gasilska društva (Luka Koper,) v primeru, če pride do nesreče na njihovem območju,
- po potrebi se aktivirajo sosednja gasilska društva iz ostalih GZ.

8.2.4 Reševanje iz poškodovanih zgradb

Reševanje iz poškodovanih zgradb oziroma tehnično reševanje obsega:

- reševanje iz ruševin,
- reševanje iz visokih zgradb,
- zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih ter odstranjevanje ruševin in čiščenje komunikacij.

V reševanje se vključujejo tudi operativne gasilske enote PGD Hrvatini ter ostali PGD iz OGZ Koper ter Javno podjetje-Azienda pubblica Marjetica Koper

8.2.5 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob nesreči z nevarnimi snovmi obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje razmer za osebno higieno,
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotavljanje nujnih telekomunikacijskih zvez,
- zagotavljanje in zaščito nujne živilske krme.

Čim prej je potrebno vzpostaviti delovanje infrastrukturnih objektov in naprav. Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture ter poveljnik CZ Občine Ankaran.

Delovanje infrastrukturnih objektov in naprav zagotavljajo naslednje javne službe:

- občinske ceste- Javno podjetje-Azienda pubblica Marjetica Koper, d.o.o,
- vodovod (Rižanski vodovod) in kanalizacija- Javno podjetje-Azienda pubblica Marjetica Koper, d.o.o,
- elektro omrežje-Elektror Primorska,
- telekomunikacije-Telekom Slovenija,
- državne ceste - CPK d.d

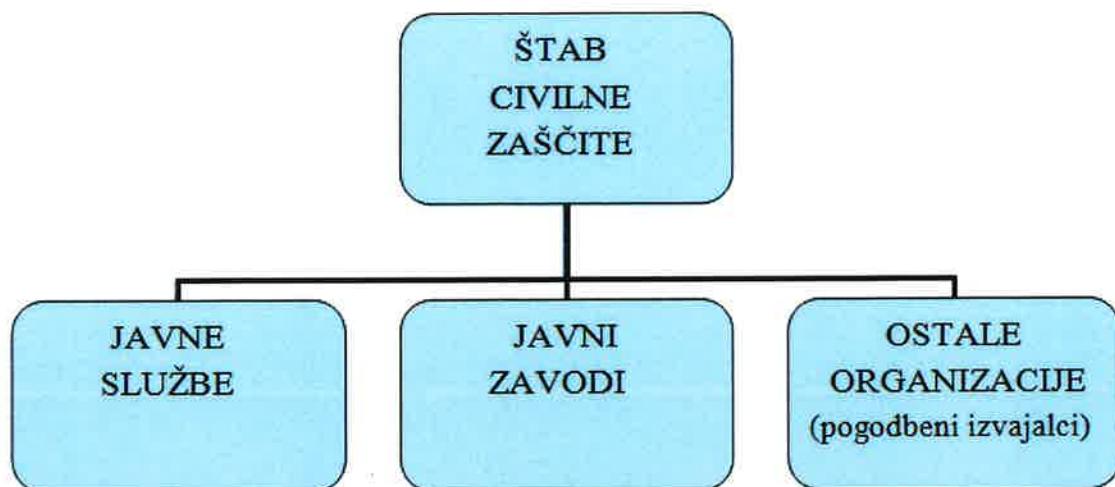
Humanitarno pomoč zagotavlja RKS OZ Koper - Občinska organizacija RK Ankaran, Škofijska Karitas Koper in Center za socialno delo Južna Primorska, enota Koper.

Preskrbo z življenjskimi potrebščinami spremljajo občinska uprava Občine Ankaran in služba za podporo Civilne zaščite Občine Ankaran.

Pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje se v izvajanje nalog aktivno vključujejo tudi prebivalci v svoji delovni in bivalni sredini ter izvajajo naloge po usmeritvah poveljnika CZ Občine Ankaran.

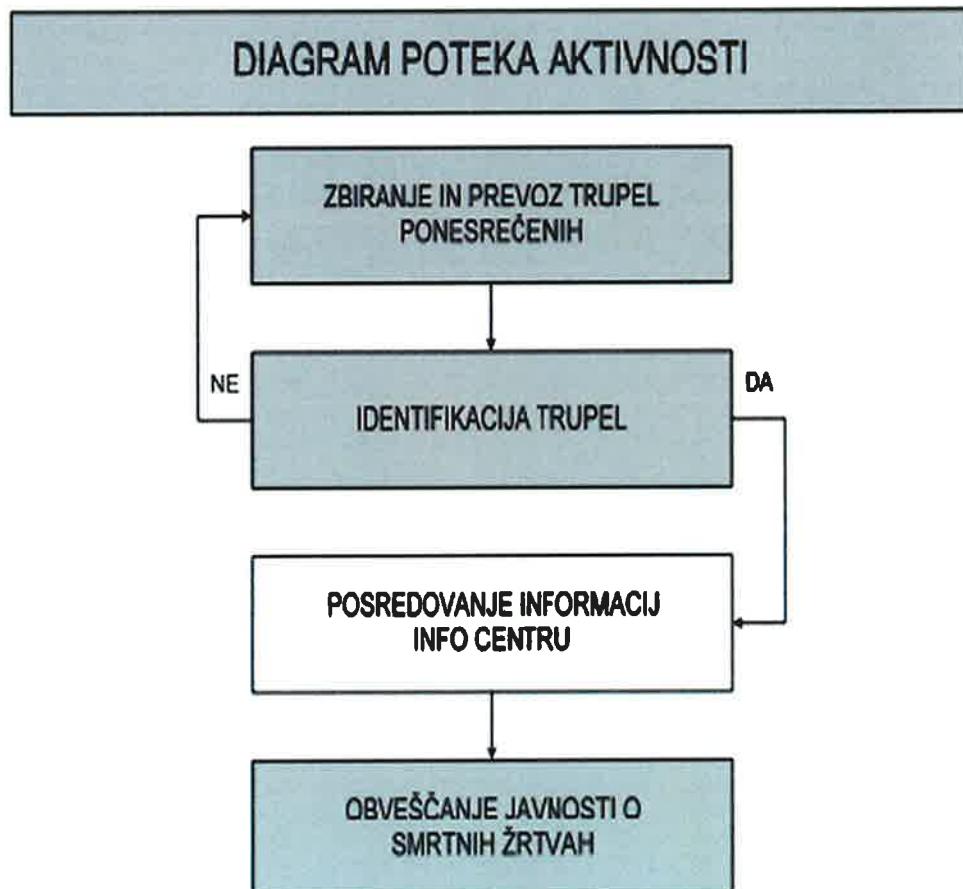
Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

Postopki sodelovanja potekajo po pirnidnem sistemu od vrha navzdol, kot je prikazano na shemi:

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov

8.2.6 Identifikacija mrtvih

Ob nesreči in večjem številu mrtvih bi se poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih, aktivirala tudi enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani. Gasilci, sile ZRP, Občina Ankaran nudijo strokovnim službam (enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino pri Medicinski fakulteti v Ljubljani, Policija), ki to nalogo opravljajo, pomoč predvsem pri zbiranju in prevozu mrtvih na zbirni center za identifikacijo mrtvih, če te ni bilo mogoče ugotoviti že na kraju, kjer so mrtvega našli. Za izvedbo identifikacije mrtvih Poveljnik CZ Občine Ankaran zaprosi za pomoč poveljnika CZ za Obalno regijo preko ReCO Koper. Z zbirnih mest trupla praviloma odvaža Javno podjetje-Azienda pubblica Marjetica Koper, d.o.o.

P-23 | Pregled načrtovanih lokacij, pomembnih za ZiR, v občinskih prostorskih načrtih

8.2.7 Psihosocialna pomoč

Psihosocialna pomoč ob nesrečah je dejavnost, ki vključuje psihološko, socialno in praktično pomoč. Večina ljudi, prizadetih v nesrečah, potrebuje psihosocialno pomoč zgolj med reševanjem in neposredno po nesreči. Načrtovati je treba dostopnost psihosocialne pomoči med nesrečo in tudi po njej.

Psihosocialno pomoč ob nesrečah je treba organizirati, kadar je:

- moteno izpolnjevanje osnovnih življenjskih potreb po vodi, hrani, bivanju, varnosti in bistvenih informacijah,
- postavljen nastanitveni ali krizni center,
- večje število ranjenih ali mrtvih (večje od 5),
- nesreča večjih razsežnosti,
- ob drugi posebnih okoliščinah.

Po tem, ko se žrtvam nesreče zagotovi osnovne pogoje za življenje, ki vključujejo zagotovitev varnosti, zatočišča, vode in hrane, je potrebno poskrbeti tudi za psihosocialno pomoč, kamor spadajo:

- čustvena podpora (izražanje empatije, razumevanje in drugo),
- psihološka podpora in pomoč,
- podpora in pomoč pri povezovanju s podporno socialno mrežo (družina, prijatelji in drugi);
- informativna podpora (podatki, nasveti, telefonske številke prek medijev ali informacijskih tabel, od vrat do vrat itd.),
- napotitev po pomoč in povezovanje z drugimi nujnimi oblikami pomoči (na primer redne zdravstvene službe).

Psihološka podpora in pomoč ob nesrečah vključujeta:

- neposredno psihično podporo in akutno razbremenitev,
- zagotavljanje informacij o možni psihološki pomoči,
- psihološko svetovanje in edukacijo,
- dolgoročno specialistično psihološko, psihiatrično ali psihoterapevtsko pomoč.

V opravljanje storitev psihosocialne pomoči ob nesrečah so vključeni sledeči izvajalci:

1. Prostovoljci ali delavci socialnega skrbstva, ki nimajo formalne kvalifikacije za psihološko pomoč in svetovanje, imajo pa opravljeno osnovno usposabljanje o načelih psihološke podpore za praktične potrebe posameznikov po nesreči, in sicer v obliki sočustvovanja in podpore. Ponudijo neposredno družbo, poslušajo prizadete in jim zagotavljajo praktično podporo, žrtvam omogočijo fizično udobje, jih seznanjajo s podatki o nesreči in jim ponudijo podporo na splošno. Njihova aktivnost se po začetni fazi nesreče običajno preneha.
2. Strokovni delavci socialnega skrbstva in prostovoljci, ki so opravili dodatno usposabljanje na področju psihološke pomoči, npr. svetovalci pri izgubi ljubljene osebe, delavci na telefonski številki za pomoč v stiski.
3. Strokovnjaki za delo z osebami v akutni duševni stiski zaradi travme (npr. psihologji) – skupina posameznikov s formalnimi kvalifikacijami na področju svetovanja ali skrbi za duševno zdravje, ki so opravili posebno usposabljanje za ocenjevanje oseb, ki imajo znake travmatičnega stresa, in psihološko delo z njimi.
4. Specialisti za delo z osebami s postravmatsko stresno motnjo (npr. klinični psihologi, psihiatri, psihoterapevti idr.) – strokovnjaki za duševno zdravje z izkušnjami na področju travmatičnega stresa, ki delujejo predvsem v zdravstvenih organizacijah.

Med nesrečo delujejo intervencijske službe in skladno z njimi tudi izvajalci psihosocialne pomoči, ki jih vodi vodja operativne skupine za psihosocialno pomoč. Vodja operativne skupine je vključen v delo štaba civilne zaščite oziroma član štaba.

Psihosocialno pomoč organizira OŠCZ v sodelovanju z Občino Ankaran, po potrebi se zaprosi za pomoč poveljnika CZ za Obalno regijo in URSZR. Občina Ankaran za prvo psihosocialno pomoč zaprosi CSD Južna Primorska – enoto Koper, RKS OZ Koper in župnijo Ankaran.

Prostovoljni reševalci, poklicni gasilci in zaposleni v centrih za obveščanje znotraj sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so skladno s smernicami za psihološko pomoč reševalcem prav tako deležni takšne pomoči, če jo potrebujejo.

P-26 Pregled centrov za socialno delo

8.2.8 Sanacija terena

Čim prej je potrebno vzpostaviti delovanje infrastrukturnih objektov in naprav. Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture ter pristojni poveljniki CZ.

Občinske sile za zaščito, reševanje in pomoč odpravljajo posledice nesreče, do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje. Osnovne pogoje za življenje zagotavljajo predvsem izvajalci javnih služb.

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic nesreč z nevarnimi snovmi za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja.

9.1 Napotki za preprečevanje in blažitev posledic nesreče

Če nesreča z nevarnimi snovmi in njene posledice lahko ogrožijo ljudi in živali, Občina Ankaran pristopi k organiziraju, razvijanju in usmerjanju osebne in vzajemne zaščite. V ta namen lahko organizira ustrezno svetovalno službo, ki jo praviloma opravljajo prostovoljci, zlasti psihologi, sociologi, socialni delavci, zdravstveni delavci, strokovnjaki za zaščito in reševanje ter drugi. Ob tem spremljajo socialne razmere na prizadetem področju.

9.2 Rešitve za učinkovito osebno in vzajemno zaščito

Občina Ankaran skrbi za organiziranje, vzpodbujanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite na območju občine.

Občani morajo izvajati v okviru osebne in vzajemne zaščite naslednje aktivnosti:

- organizirati in izvajati ukrepe za osebno in vzajemno zaščito-navodila (samozaščito, samopomoč in vzajemno pomoč),
- vzdrževati objekte za zaščito pred vojnimi in drugimi nevarnostmi (zaklonišča, zaklonilnike in druge prostore),
- nabavljati sredstva in opremo za osebno in skupinsko zaščito ob nesrečah,
- izvajati ukrepe za zaščito, reševanje in pomoč.

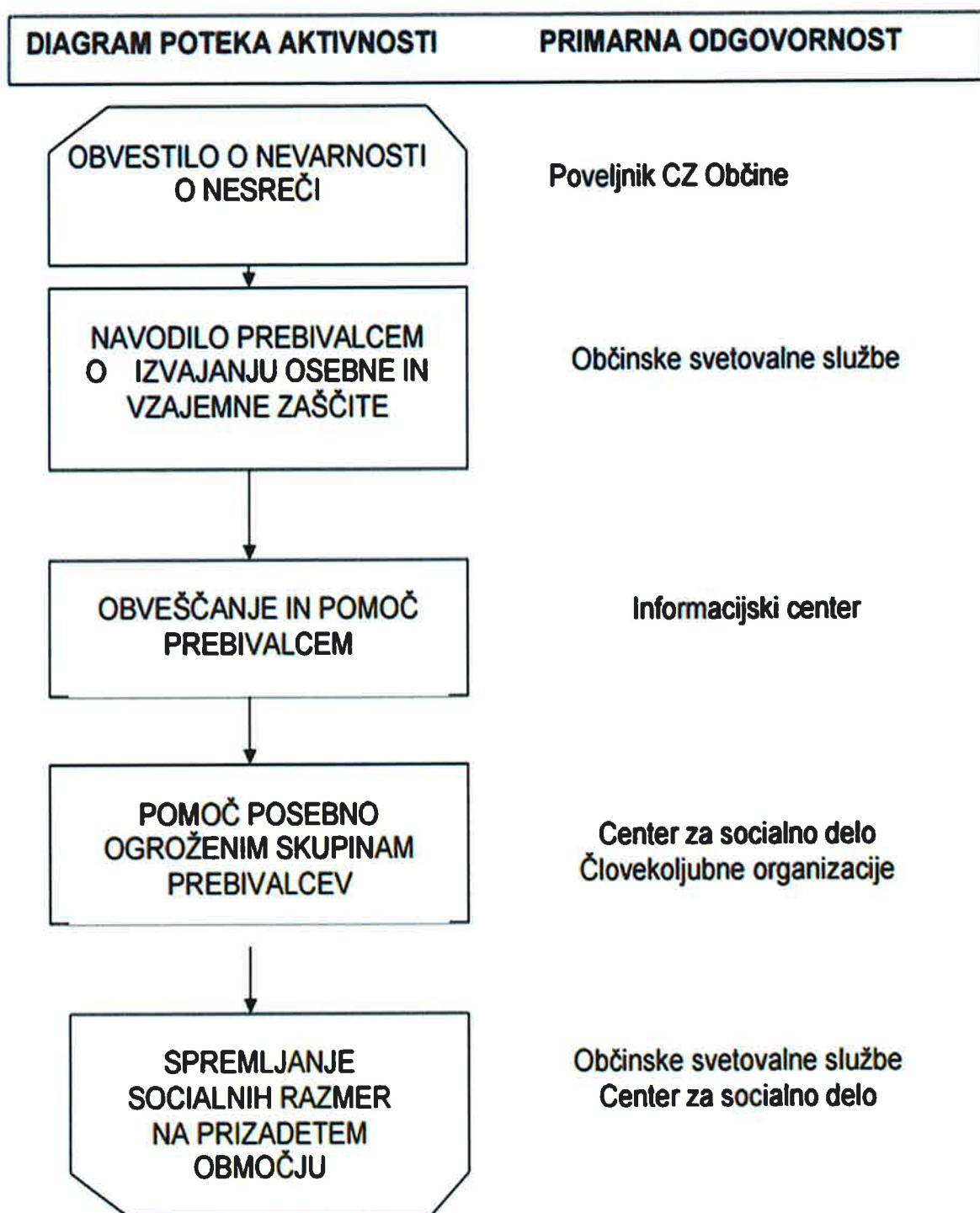
Vloga poveljnika CZ Občine Ankaran pri osebni in vzajemni zaščiti:

- skrbi za obveščanje prebivalcev o posledicah in razmerah na prizadetem območju;
- skrbi za organiziranje informacijskega centra.

Informacijski center

V primeru večjih naravnih in drugih nesreč, ko redne službe ne zmorejo opraviti povečanega obsega dela in se aktivira Civilna zaščita, se v lokalni skupnosti ad hoc ustanovi informacijski center. Določiti je potrebno lokacijo informacijskega centra ter telefonsko številko za delo svetovalne službe, kamor se lahko prebivalci obrnejo po pomoč. Preko informacijskega centra se obvešča prebivalce o posledicah in razmerah na prizadetem območju in določi se število prostovoljcev iz vrst psihologov, sociologov,

socialnih delavcev, zdravstvenih delavcev in strokovnjakov s področja zaščite in reševanja. Potrebno je razčleniti tudi pomoč ogroženim skupinam prebivalcev in spremljanje socialnih razmer.

D - 6 **Navodilo za izvajanje psihološke pomoči**

D - 7 **Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči**

10 OCENJEVANJE ŠKODE

Ocenjevanje škode ob nesreči z nevarno snovjo zajema ocenjevanje kontaminacije zemljišč, krme in ocenjevanje škode, ki se praviloma opravlja skupaj.

Ker je ugotavljanje poškodovanosti in z njo povezane uporabnosti kontaminiranih zemljišč podlaga za večino dejavnosti za vzpostavitev normalnega življenja na prizadetem območju, mora biti opravljeno v najkrajšem možnem času.

Občinska Komisija za ocenjevanje škode na stvareh, infrastrukturi ter na kmetijskih pridelkih ob naravnih in drugih nesrečah ja podlaga za odločanje o pomoči glede prizadetosti občine pri zagotavljanju osnovnih pogojev za delo ter pripravo sanacijskih programov.

Organizacijo ocenjevanja v sodelovanju z Občino Ankaran prevzame izpostava RS za zaščito in reševanje Koper v svojih prostorih oziroma na terenu, občina pa ji ponudi pomoč.

Občinska komisija za ocenjevanje škode nato popiše škodo, ki je nastala zaradi nesreče, na podlagi predpisane metodologije za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah. Za čimprejšnje izplačilo zavarovalnih premij oškodovancem, so zavarovalnice dolžne čim prej po nesreči napotiti cencilce na območje, ki ga je prizadela nesreča in oceniti nastalo škodo na objektih, ki so zavarovani.

D - 16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

11 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

11.1 Pomen pojmov

Naravne nesreče so potres, poplava, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, toča, žled, pozeba, suša, požar v naravnem okolju, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni in druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile. Za naravno nesrečo se štejejo tudi neugodne vremenske razmere po predpisih o kmetijstvu in odpravi posledic naravnih nesreč, ki jih povzročijo žled, pozeba, suša, neurje, toča ali živalske in rastlinske bolezni ter rastlinski škodljivci.

Druge nesreče so nesreče v cestnem, železniškem in zračnem prometu, požar, rudniška nesreča, porušitev jezu, nesreče, ki jih povzročijo aktivnosti na morju, jedrska nesreča in druge ekološke ter industrijske nesreče, ki jih povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem, pa tudi vojna, izredno stanje, uporaba orožij ali sredstev za množično uničevanje ter teroristični napadi s klasičnimi sredstvi in druge oblike množičnega nasilja.

Nevarnost (je naravna ali druga ustrezna) danost za katerikoli neugoden pojav, ki je povezan z možno nesrečo in lahko povzroči neugodne učinke.

Ogroženost je resnična ali občutena izpostavljenost ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine in okolja nevarnostim naravnih in drugih nesreč.

Stopnja ogroženosti je pričakovan obseg škode in drugih posledic naravne ali druge nesreče.

Škoda, ki jo povzroči naravna ali druga nesreča, obsega neposredno škodo ter stroške intervencij in ukrepov s katerimi se prepreči povečevanje škodljivih posledic nesreče.

Preventivni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi se prepreči nevarnost nastanka nesreče, oziroma ukrepi, s katerimi se zmanjša škodljive posledice nesreče.

Sile za zaščito, reševanje in pomoč so razpoložljive zmogljivosti gospodarskih družb, zavodov ali drugih organizacij, lokalnih skupnosti in države, ki so namenjene zaščiti, reševanju in pomoći ob naravnih ali drugih nesreči.

Sredstva za zaščito, reševanje in pomoč obsegajo zaščitno ter reševalno opremo in orodje, zaklonišča in druge zaščitne objekte, objekte in opremo za usposabljanje, skladišča, prevozna sredstva, telekomunikacijske in alarmne naprave ter material, ki se namensko uporablja za zaščito, reševanje in pomoč ali je predviden za ta namen.

Zaščitna in reševalna oprema ter orodje so sredstva, izdelana v skladu s predpisanimi standardi in praviloma tipizirana, za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci pri zaščiti, reševanju in pomoči.

Ocena ogroženosti je kakovostna in količinska analiza naravnih ter drugih danosti za nastanek naravne in druge nesreče, z oceno možnega poteka in posledic nesreče, s predlagano stopnjo zaščite pred nevarnostmi ter predlogom preventivnih in drugih ukrepov za zaščito, reševanje in pomoč.

Načrt zaščite in reševanja je na podlagi ocene ogroženosti in spoznanj stroke razdelana zamisel zaščite, reševanja in pomoči ob določeni naravnih ali drugih nesreč.

Zaščita obsega organizacijske, tehnične in druge ukrepe ter uporabo tehničnih in drugih sredstev za neposredno osebno in skupinsko zaščito ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred posledicami naravne in druge nesreče.

Reševanje obsega ukrepe in postopke za reševanje ljudi, katerih življenje ali zdravje je ogroženo, reševanje živali, premoženja ter kulturne dediščine pred posledicami naravne in druge nesreče.

Pomoč obsega ukrepe in storitve strokovnjakov, reševalnih enot in služb, uporabo zaščitne in reševalne opreme ter sredstev pomoči.

Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah so nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali, nastanitev in oskrba ogroženih s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrba z električno energijo, zagotovitev nujnih prometnih povezav in delovanja komunalne infrastrukture, zagotovitev in zaščita nujne živinske krme ter zaščita kulturne dediščine.

11.2 Razлага okrajšav

CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CSD	Center za socialno delo
CZ	Civilna zaščita
CZ RS	Civilna zaščita Republike Slovenije
ELME	Ekološki laboratorij z mobilno enoto
GZ	Gasilska zveza
NLZOH	Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano
OGZ Koper	Obalna gasilska zveza Koper
OŠCZ	Občinski štab Civilne zaščite
OU	Občinska uprava
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
PP	Prva pomoč
PU	Poličijska postaja
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKS OZ	Rdeči križ Slovenije – Območno združenje
RKB	Radiološko – kemično – biološko
RS	Republika Slovenija
UE	Upravna enota
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UVHVVR	Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
ZARE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZD	Zdravstveni dom
ZiR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZSKSS	Združenje slovenskih katoliških skavtov in skavtinj
ZVKDS	Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Slovenije
ZVNDN	Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nasrečami

12 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV**12.1 Priloge**

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba civilne zaščite
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o organih, službah in enotah CZ
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZIR
P-10	Pregled gradbenih organizacij
P-11	Pregled gasilskeh enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-13	Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb
P-15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-19	Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitev zasilnih prebivališč (rs/regije/občine)
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-26	Pregled centrov za socialno delo
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-29	Pregled veterinarskih organizacij
P-31	Pregled kulturne dediščine
P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

12.2 Posebne priloge

P - 34	Podatki o vrstah in količinah nevarnih snovi
P - 50	Podatki oseb, ki so pooblaščene za aktiviranje postopkov ob nesreči (podatki obratov)
P - 51	Podatki osebe, ki je odgovorna za usklajevanje postopkov za zmanjšanje posledic nesreče (podatki obratov)
P - 52	Postopki obveščanja javnosti (navodila prebivalcem)

12.3 Dodatki

D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D - 7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D - 8	Navodilo za obveščanje ob nesreči
D - 12	Vzorec obrazca za spremljanje materialne in finančne pomoči
D - 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči
D - 14	Vzorec odredbe o aktiviraju sil in sredstev za ZRP
D - 15	Vzorec delovnega naloga
D - 16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP